

വാർഷിക റിപ്പോർട്ട്

2020 – 2021

കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്

കെ.എസ്.ബി.ബി.

വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് 2020 - 2021

ചീഫ് എഡിറ്റർ

ഡോ. സി. ജോർജ് തോമസ്

ചെയർമാൻ

പ്രസിദ്ധീകരണം

കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്

കൈലാസം, ടി.സി. 4/1679(1), നം.43

ബെൽഹവെൻ ഗാർഡൻസ്, കവടിയാർ പി.ഒ

തിരുവനന്തപുരം-695003

ഫോൺ-0471-2724740

ഇ മെയിൽ - keralabiodiversity@gmail.com

വെബ്സൈറ്റ് - www.keralabiodiversity.org

കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്

വാർഷിക റിപ്പോർട്ട്
2020 - 2021

കൈലാസം, ടി.സി. 4/1679(1), നം.43
ബെൽഹവെൻ ഗാർഡൻസ്, കവടിയാർ പി.ഒ
തിരുവനന്തപുരം-695003, ഫോൺ-0471-2724740
ഇ മെയിൽ - keralabiodiversity@gmail.com
വെബ്സൈറ്റ് - www.keralabiodiversity.org

മുഖവുര

കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് 2020-21 വർഷം ഏറ്റെടുത്ത വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് അവതരിപ്പിക്കുന്നതിൽ എനിക്ക് അതിയായ സന്തോഷമുണ്ട്. Covid-19 സാഹചര്യം കാരണം 2020-21 ബോർഡിന് ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള ഒരു കാലഘട്ടമായിരുന്നു. ഓഫീസുകൾ അടച്ചിട്ടതും യാത്രാ നിയന്ത്രണവും പതിവ് പ്രവർത്തനങ്ങളെ സാരമായി ബാധിച്ചു. എങ്കിലും, ഇത്തരം പ്രശ്നങ്ങളെ അതിജീവിച്ച് കൊണ്ട് നിരവധി നൂതന പരിപാടികൾക്കു തുടക്കം കുറിക്കാൻ ബോർഡിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിലും അനുബന്ധ മേഖലകളിലും നടപ്പിലാക്കിയ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും പരിപാടികളുടെയും വിശദാംശങ്ങൾ ഈ വാർഷിക റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. റീബിൽഡ് കേരള ഇനിഷ്യേറ്റീവിന് കീഴിൽ കേരള ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന് അനുവദിച്ച എല്ലാ പദ്ധതികളും റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ ആരംഭിച്ചു. പ്രസ്തുത പദ്ധതികളുടെ ഔദ്യോഗിക ഉദ്ഘാടനം 2020 ഒക്ടോബർ 27 ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട കേരള മുഖ്യമന്ത്രി ഓൺലൈനിലൂടെ നിർവഹിച്ചു. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ (ബി.എം.സി), വനംവകുപ്പ്, എം.ജി.എൻ.ആർ.ഇ.ജി.എസ്., ഗവേഷണസ്ഥാപനങ്ങൾ, വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ, തദ്ദേശവാസികൾ തുടങ്ങി വിവിധ തൽപ്പരകക്ഷികളെ ഉൾപ്പെടുത്തി നദീതീര ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിന് ഒരു മാതൃകാ പദ്ധതി എന്ന നിലയിൽ പന്യാനദിയുടെ നദീതീര ജൈവവൈവിധ്യ പുനരുജ്ജീവന പദ്ധതി ആരംഭിക്കുകയുണ്ടായി. കേരളത്തിൽ വിപണനം ചെയ്യുന്ന ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഒരു ഡാറ്റാബേസ് ഉണ്ടാക്കുക എന്നത് മറ്റൊരു സംരംഭമാണ്. 2018 ലെ വെള്ളപ്പൊക്കം ബാധിച്ച എട്ട് ജില്ലകളിലെ കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യം, പ്രത്യേകിച്ച് പരമ്പരാഗത കാർഷിക വിളകളുടെയും ഇനങ്ങളുടെയും സംരക്ഷക കർഷകർ (Custodian farmers) മുഖേന സംരക്ഷിക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങളും ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ജൈവവൈവിധ്യ പാർക്കുകൾ സ്ഥാപിക്കൽ, വിഷയാധിഷ്ഠിത ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പദ്ധതികൾ, പാരിസ്ഥിതിക പുനരുദ്ധാരണ പദ്ധതികൾ, വിവിധ ഗവേഷണ പദ്ധതികൾ എന്നിവ റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിലെ എടുത്തുകാട്ടാവുന്ന പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ, ഡോ. എസ്. സി. ജോഷി ഐ.എഫ്.എസ് (റിട്ട.) 2020 സെപ്റ്റംബർ 17 വരെ ചെയർമാനായിരുന്നു. തുടർന്ന്, 2021 ജനുവരി 31 വരെ ഡോ. ഉഷാ ടൈറ്റസ്, ഐ.എ.എസ് (.റിട്ട), മുൻ അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി കെ.എസ്.ബി.ബി. ചെയർമാന്റെ ചുമതല വഹിക്കുകയുണ്ടായി. പ്രസ്തുത കാലയളവിൽ ബോർഡിന്റെ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകിയതിന് അവരോടുള്ള നന്ദി അറിയിക്കുന്നു.

കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ എല്ലാ ഉദ്യമങ്ങളിലും നൽകി വരുന്ന നിരന്തരമായ പിന്തുണക്ക് ബഹുമാനപ്പെട്ട കേരള മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ അവർകൾക്കു ഹൃദയം നിറഞ്ഞ നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. പരിസ്ഥിതി വകുപ്പ് അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി, ഡോ. വി. വേണു, ഐ.എ.എസ്, പരിസ്ഥിതി വകുപ്പിലെ മറ്റ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവരുടെ പിന്തുണയ്ക്കും സഹകരണത്തിനും ആത്മാർത്ഥമായ നന്ദി. ബോർഡിന്റെ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി സഹകരണവും പിന്തുണയും നൽകിയ ബോർഡ് അംഗങ്ങൾ, അനുബന്ധ വകുപ്പുകൾ, മറ്റ് പ്രവർത്തന പങ്കാളികൾ എന്നിവരോടും ഈയവസരത്തിൽ കൃതജ്ഞത രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

ഡോ. സി. ജോർജ് തോമസ്
ചെയർമാൻ

ആമുഖം.....	09
ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ ഘടനയും, ജീവനക്കാരും	11
ഏപ്രിൽ 2020 - മാർച്ച് 2021 കാലയളവിലെ പ്രധാന നേട്ടങ്ങൾ സംക്ഷിപ്തം	14
ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ	15
ജില്ലാ തലത്തിൽ നടത്തിയിട്ടുള്ള പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ.....	23
ജൈവവൈവിധ്യ ഗവേഷണവും, പഠന പദ്ധതികളും	29
ജൈവവൈവിധ്യ ബോധവൽക്കരണവും, പരിശീലനവും	39
പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ	43
വിവരാവകാശ നിയമം.....	44
ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട്	47

1

ആമുഖം

1.1 പശ്ചാത്തലം

സംസ്ഥാന പരിസ്ഥിതി വകുപ്പിനോട് ചേർന്ന് പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനമാണ് കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം (2002) ചട്ടങ്ങൾ (2004), കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ (2008), എന്നിവ പ്രകാരം 2005 ൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് തിരുവനന്തപുരം ആസ്ഥാനമാക്കി പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. സംസ്ഥാനത്തെ ജൈവവൈവിധ്യത്തെ സംരക്ഷിക്കുക, അവയുടെ സുസ്ഥിര ഉപയോഗം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക, ജൈവവൈവിധ്യങ്ങളുടെ വിനിയോഗത്തിൽ നിന്നുത്ഭവിക്കുന്ന ആനുകൂല്യങ്ങളുടെ ന്യായയുക്തമായ പങ്കുവയ്ക്കൽ ഉറപ്പു വരുത്തുക തുടങ്ങിയവയാണ് സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ പ്രധാന ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ. ചെയർമാൻ, മെമ്പർ സെക്രട്ടറി എന്നിവർ ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്നു, അതോടൊപ്പം വിദഗ്ദ്ധരായ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ സേവനങ്ങളും ബോർഡിന്റെ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നു.

1.2 ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002

ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭയുടെ അന്താരാഷ്ട്ര ജൈവ വൈവിധ്യ സമ്മേളനത്തിന്റെ (CBD) ഉദ്ദേശ്യ ലക്ഷ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിനായാണ് ഈ നിയമം പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ളത്. രാജ്യത്തിന്റെ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സുസ്ഥിര ഉപയോഗം, അവയിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന പ്രയോജനങ്ങളുടെ നീതിപൂർവ്വകമായ പങ്കുവയ്ക്കൽ എന്നിവ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുള്ള ഒരു ചട്ടക്കൂട് ഈ നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു. ദേശീയ തലത്തിൽ, ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി, സംസ്ഥാന തലത്തിൽ, സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്, പ്രാദേശിക തലത്തിൽ ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ എന്നിവയിലൂടെ ഒരു വികേന്ദ്രീകൃത ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലനമാണ് ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002 വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത്.

ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002, ചട്ടങ്ങൾ 2004 എന്നിവയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസരിച്ച് 2005 ൽ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ

ബോർഡ് സ്ഥാപിക്കപ്പെടുകയും, 2008 ൽ കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ നിലവിൽ വരുകയും ചെയ്തു.

1.3 ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി

2003 ൽ, ചെന്നൈ ആസ്ഥാനമായി ദേശീയ ജൈവ വൈവിധ്യ അതോറിറ്റി സ്ഥാപിതമായി. ഭാരത സർക്കാരിന് വേണ്ടി ഉപദേശക സമിതിയായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനമാണ് എൻ.ബി.എ.

1.4 കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ ഘടന

2002 ലെ ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം, വകുപ്പ് 22-25 ലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസരിച്ച്, 2005 ഫെബ്രുവരി 28 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് (എം.എസ്.) നം.1/2005/STED പ്രകാരം കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് സ്ഥാപിതമായി. തുടക്കത്തിൽ ബോർഡ് കേരള ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക പരിസ്ഥിതി കൗൺസിലിന്റെ കീഴിലായിരുന്നു പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നത്. പിന്നീട് 2006 ഫെബ്രുവരിയിൽ കേരളത്തിൽ പരിസ്ഥിതി വകുപ്പ് നിലവിൽവരികയും (സ.ഉ.(എം.എസ്.) നം.10/ജി.എ.ഡി. തീയതി 06.01.2006) സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിനെ പരിസ്ഥിതി വകുപ്പിന് കീഴിലേക്ക് മാറ്റുകയും ചെയ്തു (സ.ഉ.(എം.എസ്.) നം.64/2006/ജി.എ.ഡി തീയതി 16.02.2006). ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002 ലെ വകുപ്പ് 63 പ്രകാരം നൽകിയിട്ടുള്ള അധികാര നിർവഹണ വ്യാപ്തിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ 2008 ൽ നിലവിൽ വന്നു (സ.ഉ.(അ.) നം.1/2008/പരി. തീയതി 10.06.2008). സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ 2008, ചട്ടം 12 ൽ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ച് പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു.

1.5 കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം സംബന്ധിച്ച് കേന്ദ്ര സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളിന്മേൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുക എന്നതാണ് സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ പ്രധാന ധർമ്മം. ജൈവവിഭവങ്ങളെ സുസ്ഥിരമായി ഉപയോഗിക്കു

നതിനും, അവയുടെ വിനിയോഗത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന നേട്ടങ്ങൾ നീതിപൂർവ്വമായി പങ്കുവയ്ക്കാനും സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

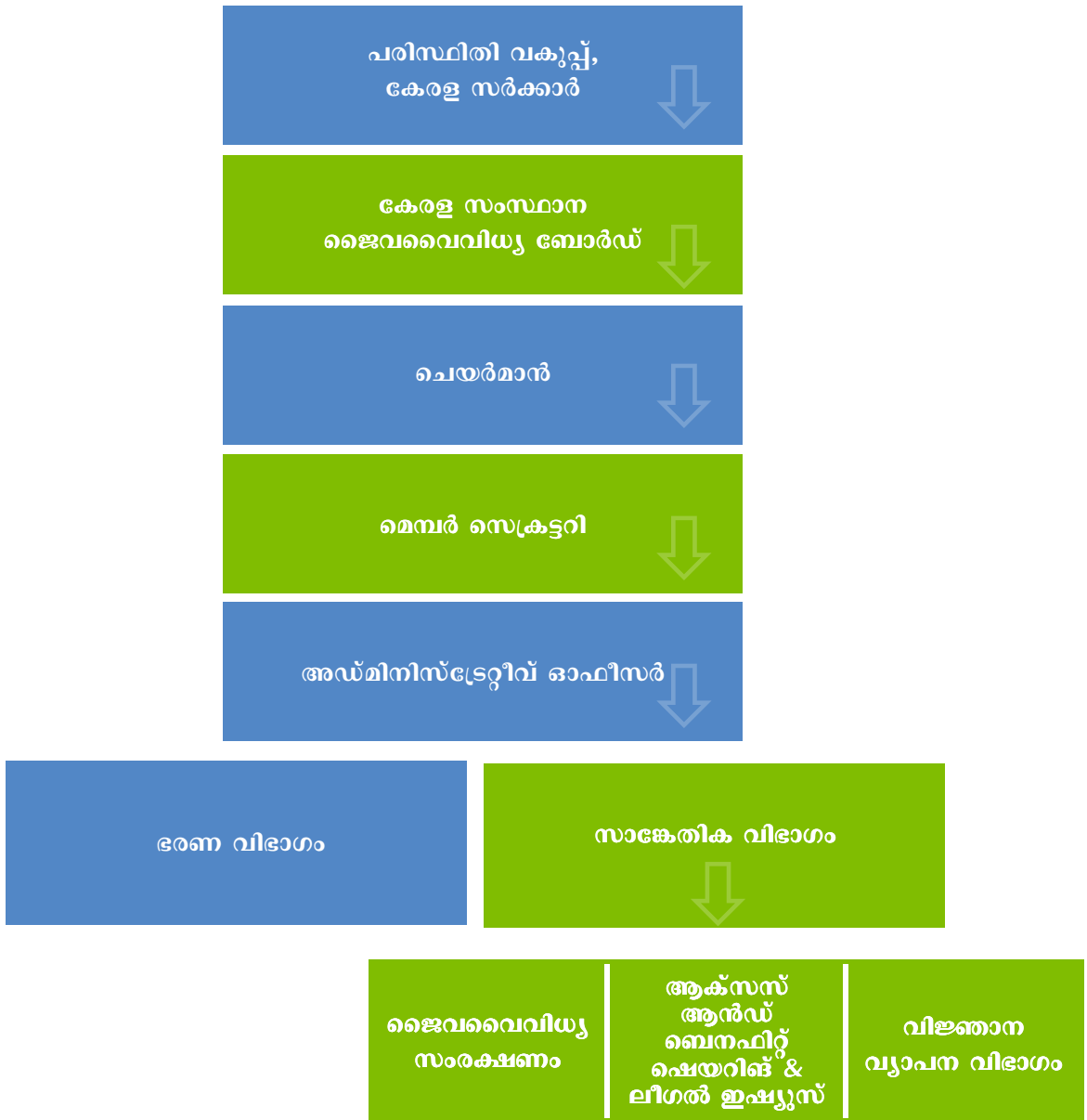
ഇന്ത്യക്കാരനായ ഏതൊരു വ്യക്തിക്കും ജൈവ വിഭവങ്ങൾ വാണിജ്യപരമായോ ബയോ സർവ്വേയ്ക്കോ, ജൈവ വിഭവങ്ങളുടെ വിനിയോഗത്തിനോ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള അപേക്ഷകൾക്ക് അനുമതി നൽകുവാൻ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന് അധികാരമുണ്ട്. ജൈവവൈവിധ്യ

നിയമത്തിലെയും ചട്ടങ്ങളിലെയും വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനൊപ്പം, സംസ്ഥാന സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങളും ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് നിർവഹിച്ചുവരുന്നു. ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002 ൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്ന നിയമങ്ങളുടെയും ചട്ടങ്ങളുടെയും അന്തസ്സത്ത പൂർണ്ണമായി പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്ന രീതിയിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് കൈക്കൊണ്ടു വരുന്നത്.

2

ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ ഘടനയും, ജീവനക്കാരും

2.1 സ്ഥാപന ഘടന

2.2. ബോർഡ് അംഗങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ

27.07.2018 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് (സാധാ.) നം.4/2018 /പരി. പ്രകാരം ബോർഡ് പുനർരൂപീകരിച്ചു.

നം	പേരും തസ്തികയും	പ്രതിനിധി തലം
1.	ചെയർമാൻ ഡോ. എസ്.സി. ജോഷി ഐ.എഫ്.എസ് (റിട്ട.)	18.09.2017 മുതൽ 17.09.2020 വരെ
	ഡോ. ഉഷ ടൈറ്റസ്. ഐ.എ.എസ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി പരിസ്ഥിതി വകുപ്പ് (അഡീഷണൽ ചാർജ്ജ്) കേരള സർക്കാർ	21.09.2020 മുതൽ 31.01.2021 വരെ
	ഡോ. സി. ജോർജ്ജ് തോമസ്	23.02.2021 മുതൽ തുടരുന്നു
2.	എക്സിക്യൂട്ടീവ് വൈസ് പ്രസിഡൻ്റ് കേരള ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക പരിസ്ഥിതി കൗൺസിൽ ശാസ്ത്ര ഭവൻ, പട്ടം, തിരുവനന്തപുരം	ഔദ്യോഗിക പ്രതിനിധികൾ
3.	പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ്, കേരള സർക്കാർ ഗവ. സെക്രട്ടേറിയറ്റ്, തിരുവനന്തപുരം	"
4.	പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി മൽസ്യബന്ധന വകുപ്പ്, കേരള സർക്കാർ ഗവ. സെക്രട്ടേറിയറ്റ്, തിരുവനന്തപുരം	"
5.	അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി പരിസ്ഥിതി വകുപ്പ്, കേരള സർക്കാർ ഗവ. സെക്രട്ടേറിയറ്റ്, തിരുവനന്തപുരം	"
6.	കാർഷിക ഉല്പാദന കമ്മീഷണർ ഗവ. സെക്രട്ടേറിയറ്റ്, തിരുവനന്തപുരം	"
7.	ഡോ. കെ സതീഷ് കുമാർ പ്രിൻസിപ്പൽ സയന്റിസ്റ്റ് ആൻഡ് ഹെഡ് (റിട്ട.) ബയോടെക്നോളജി ഡിവിഷൻ ജെ.എൻ.റ്റി.ബി.ജി.ആർ.ഐ., പാലോട്	അനൗദ്യോഗിക പ്രതിനിധികൾ
8.	ശ്രീ. കെ.വി. ഗോവിന്ദൻ മെമ്പർ, ഡി.പി.സി. കണ്ണൂർ, മാധവി നിലയം, ചുഴലി, കണ്ണൂർ	"
9.	ഡോ. ടി.എസ്. സ്വപ്ന പ്രൊഫസ്സർ ആൻഡ് ഹെഡ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഓഫ് ബോട്ടണി യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫ് കേരള, കാര്യവട്ടം	"
10.	ശ്രീ. എ.കെ. ധർമ്മി ഐ.എഫ്.എസ് പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് കൺസർവേറ്റർ ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് (വന പരിപാലനം)	"
11.	ഡോ. കെ.ടി. ചന്ദ്രമോഹനൻ അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസർ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഓഫ് ബോട്ടണി, ഗവ. ബ്രണ്ണൻ കോളേജ് തലശ്ശേരി, കണ്ണൂർ	"

മെമ്പർ സെക്രട്ടറി

ഡോ. വി. ബാലകൃഷ്ണൻ

മെമ്പർ സെക്രട്ടറി 01.11.2018 മുതൽ 09.06.2020 വരെ

ശ്രീമതി മിനി വി.

അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ,(മെമ്പർ സെക്രട്ടറി ഇൻ ചാർജ്ജ്) 10.06.2020 മുതൽ 08.12.2020 വരെ

ശ്രീമതി റെനി ആർ. പിള്ള

മെമ്പർ സെക്രട്ടറി 09.12.2020 മുതൽ തുടരുന്നു

2.3. ബോർഡിലെ ജീവനക്കാർ

2.3.1. സ്ഥിരം ജീവനക്കാർ

നം	തസ്തിക	അനുവദിക്കപ്പെട്ട എണ്ണം	നിലവിലുള്ളത്
സ്ഥിരം ജീവനക്കാർ (ഡെപ്യൂട്ടേഷൻ വ്യവസ്ഥയിൽ)			
1	മെമ്പർ സെക്രട്ടറി	1	1
2	അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ	1	1
3	ഫിനാൻസ് ഓഫീസർ	1	1
4	പ്രിൻസിപ്പൽ സയന്റിഫിക് ഓഫീസർ	2	1
5	സയന്റിഫിക് ഓഫീസർ	1	1
6	ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റൻ്റ്	1	1
7	അസിസ്റ്റൻ്റ് കൗൺസ്യർ	1	1
8	ഡാറ്റ എൻട്രി ഓപ്പറേറ്റർ	1	1
9	കോൺഫിഡൻഷ്യൽ അസിസ്റ്റൻ്റ്	1	1
10	ഹെൽപ്പർ	1	1
11	പാർടൈം സ്വീപ്പർ (സ്ഥിരം)	1	1

2.3.2. കരാർ ജീവനക്കാർ

1	ഗവേഷണ വിഭാഗം ജീവനക്കാർ	9
2	സപ്പോർട്ടിങ് സ്റ്റാഫ്	11
3	ജില്ലാ കോർഡിനേറ്റർമാർ	14
4	പ്രൊജക്ട് ഫെല്ലോമാർ	35
5	എൻ.ബി.എ. പദ്ധതിയിലുൾപ്പെട്ട ജീവനക്കാർ	4

2.4. ബോർഡ് മീറ്റിങ്ങുകൾ

റിപ്പോർട്ട് കാലയളവിൽ 2 ബോർഡ് മീറ്റിംഗുകളാണ് നടന്നിട്ടുള്ളത്

- » 26.08.2020 ലെ 52-ാമത് ബോർഡ് മീറ്റിംഗ് കവടിയാറിലുള്ള ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിൻ്റെ ഹെഡ് ക്വാർട്ടേഴ്സിൽ വെച്ച് നടന്നു.
- » 23.12.2020 ലെ 53-ാമത് ബോർഡ് മീറ്റിംഗ്, സെക്രട്ടറിയേറ്റ് അനൺസിലെ ലയം ഹാളിൽ വെച്ച് നടന്നു.

3

ഏപ്രിൽ 2020 - മാർച്ച് 2021 കാലയളവിലെ പ്രധാന നേട്ടങ്ങൾ സംക്ഷിപ്തം

- » കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പിന് ശേഷമുള്ള ബി.എം.സി കളുടെ രൂപീകരണം നടന്നുവരുന്നു.
- » പ്രാദേശിക തലത്തിൽ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി 14 വ്യത്യസ്ത സ്ഥലങ്ങളിൽ ബി.എം.സി കളുടെ പിന്തുണയോടെ ജൈവവൈവിധ്യ പാർക്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി ധനസഹായം അനുവദിച്ചു പ്രവർത്തനം തുടങ്ങി.
- » റിപ്പോർട്ടിംഗ് കാലയളവിൽ ബി.എം.സികളുടെ പിന്തുണയിലൂടെ കേരളത്തിൽ 4 പുതിയ പ്രാദേശിക ജൈവവൈവിധ്യ പൈതൃക കേന്ദ്രങ്ങൾ (LBHS) പ്രഖ്യാപിച്ചു.
- » വിവിധ LBHSകളിൽ ഫീൽഡ് സന്ദർശനങ്ങൾ നടത്തുകയും അവയുടെ സംരക്ഷണത്തിനുള്ള സാമ്പത്തിക സഹായം പ്രസ്തുത ബി.എം.സി.കൾക്ക് നൽകുകയും ചെയ്തു.
- » റിപ്പോർട്ടിംഗ് കാലയളവിൽ, കേരള സർക്കാരിന്റെ റിബിൽഡ് കേരള ഇനിഷ്യേറ്റീവ് (RKI) പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി കെ.എസ്.ബി.ബി. നടപ്പിലാക്കുന്ന മൂന്ന് RKI പ്രോജക്ടുകളുടെ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു. 'ഡാറ്റാബേസ് ഓഫ് ട്രെയ്ഡിംഗ്/ കോമേഴ്സ്യലി പൊട്ടൻഷ്യൽ ബയോ റിസോഴ്സസ് ആൻഡ് ദെയർ ഇക്കണോമിക് ഇവാല്യൂവേഷൻ' (100 ലക്ഷം രൂപ), 'റിവറൈൻ ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി റിജുവിനേഷൻ' (200 ലക്ഷം രൂപ) 'കൺസർവേഷൻ ഓഫ് അഗ്രോബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി' (200 ലക്ഷം രൂപ). ഈ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കലിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലാണ്.
- » 2019 ൽ കെ.എസ്.ബി.ബി ക്കു അനുവദിച്ച 'ഇന്ത്യ യു.എൻ.ഡി.പി-ജെഫ് മൂന്നാർ ലാൻഡ്സ്കേപ്പ് പ്രോജക്റ്റ്' എന്ന പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട രണ്ട് പഠനങ്ങൾ വിജയകരമായി പൂർത്തീകരിച്ചു. ഉല്പാദന മേഖലയുടെ സ്വാധീനവും, ഭൂവിനിയോഗത്തിലുണ്ടായ മാറ്റങ്ങളെക്കുറിച്ചും, അതിലേക്കു നയിച്ച പ്രധാന കാരണങ്ങളെക്കുറിച്ചും പഠനം നടത്തി.
- » നാഷണൽ മെഡിസിനൽ പ്ലാന്റ് ബോർഡിന്റെ സാമ്പത്തിക സായാഹത്തോടെ, 'റിസോഴ്സ് ഓഗ്മെന്റേഷൻ, സസ്റ്റൈനബിൾ ഹാർവെസ്റ്റിംഗ് ആൻഡ് വാല്യൂ അഡിഷൻ ഓഫ് മെഡിസിനൽ പ്ലാന്റ്സ് ത്രൂ ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റീസ്' എന്ന പദ്ധതി വിജയകരമായി പൂർത്തിയാക്കി. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ വയനാട്ടിലെ 5 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ (വെയർഹൗസും ഡ്രെയിയിംഗ് യാർഡും) നിർമ്മിച്ചു.
- » കടലുണ്ടി -വള്ളിക്കുന്ന് കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ് -ആവാസവ്യവസ്ഥ മൂല്യനിർണയം പഠന പദ്ധതി വിജയകരമായി പൂർത്തീകരിച്ചു.
- » ജൈവവൈവിധ്യനിരീക്ഷണം 2002, വകുപ്പ് 38 ൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള വംശനാശ ഭീഷണി നേരിടുന്ന സസ്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു കെ.എസ്.ബി.ബി. 'ജെനെറ്റിക് ഡൈവേഴ്സിറ്റി കൺസേർവേഷൻ ആൻഡ് പോപ്പുലേഷൻ സ്റ്റഡി ഓഫ് സെലക്ടഡ് നോട്ടീഫൈഡ് എൻഡേൻജേഡ് പ്ലാന്റ് സ്പീഷീസ് ഓഫ് വെസ്റ്റേൺ ഘാട്ട് റീജിയൻ ഓഫ് കേരള ഫോർ ബോത്തേ ഇൻ-സിറ്റു ആൻഡ് എക്സ്-സിറ്റു കൺസേർവേഷൻ ഓഫ് എൻഡേൻജേഡ് പ്ലാന്റ്സ്' എന്ന പഠന പദ്ധതി പൂർത്തിയാക്കി. 5 വർഷമായിരുന്നു പദ്ധതിയുടെ കാലാവധി.
- » വേൾഡ് ബാങ്കിന്റെ സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെ കേന്ദ്ര വനം പരിസ്ഥിതി മന്ത്രാലയം നടപ്പിലാക്കിവരുന്ന 'തീരദേശ പരിപാലനവും-സമുദ്ര ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമതയും -സുസ്ഥിര ഉപയോഗവും' എന്ന പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് 'കാവുകളുടെ സംരക്ഷണത്തിനായുള്ള വിശദ റിപ്പോർട്ട്' സമർപ്പിച്ചു.
- » റിപ്പോർട്ടിംഗ് കാലയളവിൽ, 19 സ്ഥാപനങ്ങൾ, ജൈവവിഭവങ്ങൾ വാണിജ്യപരമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള മുൻകൂർ അനുമതിക്കായി അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ചു.
- » അന്താരാഷ്ട്ര ജൈവവൈവിധ്യ ദിനം, ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനം, ലോക സമുദ്ര ദിനം, ലോക വന്യജീവി ദിനം മുതലായ ദിനാചരണങ്ങൾ നടത്തി.
- » അന്താരാഷ്ട്ര ജൈവവൈവിധ്യ ദിനാചരണത്തോടനുബന്ധിച്ച് വെബിനാർ സംഘടിപ്പിച്ചു.
- » 14 മത് കുട്ടികളുടെ ജൈവവൈവിധ്യ സമ്മേളനം വിവിധ മത്സരങ്ങളോടെ നടത്തി.
- » പൊതുജനങ്ങൾക്കായി വീട്ടുവളപ്പിലെ ജൈവവൈവിധ്യത്തെ കണ്ടെത്തൽ എന്ന ഫോട്ടോ ഇൻവെന്ററി പരിപാടി സംഘടിപ്പിച്ചു.

4

ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

പ്രധാന നേട്ടങ്ങൾ

- » ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികളുടെ (ബി.എം.സി) പുനർരൂപീകരണം പുരോഗമിക്കുന്നു.
- » പ്രാദേശിക തലത്തിൽ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്തെ 14 വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിൽ ബി.എം.സി കളുടെ പിന്തുണയോടെ ജൈവവൈവിധ്യ പാർക്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് തുടക്കം കുറിച്ചു.
- » ബി.എം.സി കളുടെ സഹായത്തോടെ പുതിയ 4 പ്രാദേശിക ജൈവവൈവിധ്യ പൈതൃക കേന്ദ്രങ്ങൾ (എൽ.ബി.എച്ച്.എസ്) കണ്ടെത്തി പ്രഖ്യാപിച്ചു.
- » വിവിധ എൽ.ബി.എച്ച്.എസ്.കളിൽ സന്ദർശനം നടത്തുകയും അവയുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി സാമ്പത്തിക സഹായം വിതരണം ചെയ്തു.
- » ആർ.കെ.ഐ പദ്ധതിയായ പുഴയോര ജൈവവൈവിധ്യ പുനരുജ്ജീവനം പദ്ധതിക്ക് പത്തനംതിട്ടയിൽ തുടക്കം കുറിച്ചു. 27/10/2021 ന് പദ്ധതിയുടെ ഉദ്ഘാടനം ബഹു. കേരള മുഖ്യമന്ത്രി വീഡിയോ കോൺഫറൻസിലൂടെ നിർവഹിച്ചു. 21 സസ്യ ജനുസ്സുകളിൽപ്പെട്ട 1921 ഓളം തൈകൾ, പദ്ധതിക്കായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട 10 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ പമ്പാ നദീതീരത്തിൽ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ സഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്.
- » തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട 8 ജില്ലകളിൽ ആർ.കെ.ഐ. പദ്ധതിയായ 'കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം പദ്ധതി'

- » ആരംഭിച്ചു. ഓരോ ജില്ലകളിൽ നിന്നും 100 വീതം കസ്റ്റോഡിയൻ ഫാർമേഴ്സന്റെ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് പൂർത്തീകരിച്ചു.
- » തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ കൊല്ലയിൽ, മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ പെരുമ്പടപ്പ് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലും, തൃശൂർ ജില്ലയിലെ ഗുരുവായൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലും, ബി.എം.സി തലത്തിലുള്ള ഇ-പി.ബി.ആർ ന്റെ ഡാറ്റ എൻട്രി പൂർത്തിയാക്കി.

4.1. ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികളുടെ (ബി.എം.സി) പുനർരൂപീകരണം

ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002, വകുപ്പ് 41; ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ 2004, ചട്ടം 22; കേരള ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ 2008, ചട്ടം 20 എന്നിവ പ്രകാരം, ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിനായി പ്രാദേശിക തലത്തിൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട നിയമാനുസൃത സമിതികളാണ് ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ (ബി.എം.സി കൾ). കേരളത്തിൽ ത്രിതല പഞ്ചായത്ത് സംവിധാനത്തിലെ 1200 തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ബി.എം.സി രൂപീകരണം ഇതിനോടകം പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. എൻ.ബി.എയുടെ നിർദ്ദേശാനുസരണം, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കാലാവധിക്ക് അനുസൃതമായി, ബി.എം.സി കളുടെ കാലാവധി 5 വർഷമായി നിജപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിൽ ഡിസംബർ 2020 ൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കു നടന്ന തെരഞ്ഞെടുപ്പിനു ശേഷം മുഴുവൻ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ബി.എം.സി രൂപീകരണം പൂർത്തിയാക്കണമെന്നും അതിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ നിശ്ചിത ഫാറത്തിൽ തയ്യാറാക്കി കെ.എസ്.ബി.ബി.ക്കു നൽകണമെന്നും നിർദ്ദേശം നൽകി. അതനുസരിച്ച് റിപ്പോർട്ടിന് കാലയളവിൽ ഏകദേശം 41 ബി.എം.സി കൾ പുനഃസംഘടിപ്പിച്ച് വിശദാംശങ്ങൾ കെ.എസ്.ബി.ബി.ക്കു നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

നം	ജില്ല	ബി.എം.സി. കളുടെ ആകെ എണ്ണം (ജി.പി/ബി.പി/ഡി.പി/എം./സി.)*	ബി.എം.സി പുനർരൂപീകരണം നടന്നത് (ജി.പി/ബി.പി/ഡി.പി/എം./സി.) *
1	തിരുവനന്തപുരം	73 + 11 + 1+4 + 1	45 + 10 + 0+ 1 + 0
2	കൊല്ലം	68 + 11 + 1+4 + 1	32 + 11 + 1+ 2 + 0
3	പത്തനംതിട്ട	53 + 8 + 1+4 + 0	34 + 6 + 0+ 1 +0
4	ആലപ്പുഴ	72 + 12 + 1+6 + 0	13 + 3 + 0+ 2+0
5	കോട്ടയം	71 + 11 + 1+6 + 0	31 + 5 + 1+ 1 +0

6	ഇടുക്കി	52 + 8 + 1+2 + 0	15+ 4 + 0+ 1 +0
7	എറണാകുളം	82 + 14 +1+13 +1	16 + 8 + 0+ 3 + 0
8	തൃശ്ശൂർ	86 + 16+ 1+7 + 1	24 + 13 + 0+ 1 + 0
9	പാലക്കാട്	88 + 13 + 1+7 + 0	14 + 8 + 0+ 2 +0
10	മലപ്പുറം	94 + 15+ 1+12 + 0	33 + 6 + 1+ 3+0
11	കോഴിക്കോട്	70 + 12 + 1+7 + 1	44+ 12 + 1+ 3 + 0
12	വയനാട്	23 + 4 + 1+3 + 0	17 + 2 + 1+1 +0
13	കണ്ണൂർ	71 + 11 + 1+9 + 1	17 + 6 +1+ 2 + 0
14	കാസർഗോഡ്	38 + 6 + 1+3+0	30 + 6 + 1+ 1+0
	ആകെ	941 + 152 + 14 + 87 + 6	365 ജി.പി. + 100 ബി.പി .+ 7 ഡി.പി . + 24 എം. + 0 സി.
			ആകെ - 496
ജി.പി. -ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് ; ബി.പി.-ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്; ഡി.പി.- ഡിസ്ട്രിക്ട് പഞ്ചായത്ത്; എം.-മുനിസിപ്പാലിറ്റി; സി.- കോർപറേഷൻ			

4.2. ബി.എം.സി. ശാക്തീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

4.2.1 മാതൃകാ ബി.എം.സി പദ്ധതികൾ

2019-20 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ, പ്രാദേശിക തലത്തിൽ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പദ്ധതികൾ ഏറ്റെടുത്തു നടത്തുന്നതിനായി തെരഞ്ഞെടുത്ത 28 ബി.എം.സി കൾക്കു (ഓരോ ജില്ലയിൽ നിന്നും 2 വീതം), ബോർഡ് സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകി. പദ്ധതിക്കായി ഓരോ ബി.എം.സി ക്കും 5 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിക്കുകയും ആദ്യ ഗഡുവായി 3 ലക്ഷം രൂപ നൽകുകയും ചെയ്തു. കോവിഡ് -19 ന്റെ പ്രത്യേക സാഹചര്യത്തിൽ ഭൂരിഭാഗം ബി.എം.സി കൾക്കും പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. തുടർന്ന് ഒന്നാം ഗഡു പൂർണ്ണമായും ഉപയോഗിച്ച ബി.എം.സി കൾക്ക് പദ്ധതി പൂർത്തീകരണത്തിനായി രണ്ടാം ഗഡു അനുവദിച്ചു നൽകി. പദ്ധതിയുടെ ഒന്നാം ഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ റിപ്പോർട്ടും ധനവിനിയോഗ ബില്ലുകളും സമർപ്പിച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ ഊർങ്ങാട്ടിരി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് ബി.എം.സി ക്കു രണ്ടാം ഗഡു വിതരണം ചെയ്തു. 2017-18 കാലയളവിലെ മാതൃക ബി.എം.സി പദ്ധതികൾ പുരോഗതി വിലയിരുത്തിയതിൽ, ഇതുവരെയും പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്താത്തതോ, ഫണ്ട് ചിലവാക്കാത്തതോ ആയിട്ടുള്ള 9 ബി.എം.സി കളിൽ പുരോഗതി ഇല്ലാത്തതിനാൽ പ്രസ്തുത ബി.എം.സി കൾ, അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള തുക പലിശ സഹിതം ഗവണ്മെന്റിലേക്കു തിരിച്ചടയ്ക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശം ബോർഡിൽ നിന്നും ബി.എം.സി കൾക്ക് നൽകണമെന്ന് 23.12.2020 ന് നടന്ന 53 -ാമതു ബോർഡ് മീറ്റിംഗിൽ തീരുമാനമെടുത്തു. ഇതിനനുസരിച്ച്, 2016-17 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ ഫണ്ട് അനുവദിച്ച തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിലെ ശ്രീനാരായണപുരം, കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ കൊളച്ചേരി എന്നീ ഗ്രാമ

പഞ്ചായത്തുകളും, 2017-18 കാലയളവിൽ ഫണ്ട് അനുവദിച്ച പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിലെ അടൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി, ഇരവിപേരൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്; എറണാകുളം ജില്ലയിലെ പുതൂക്ക, തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിലെ വെള്ളാങ്ങല്ലൂർ, കോഴിക്കോട് ജില്ലയിലെ വാണിമേൽ, വയനാട് ജില്ലയിലെ മീനങ്ങാടി, കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ കോളയാട് എന്നീ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും അനുവദിച്ച ഫണ്ട് മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ഗവണ്മെന്റിലേക്കു തിരിച്ചടയ്ക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശം നൽകി.

4.2.2. ജൈവവൈവിധ്യ പാർക്കുകൾ

പ്രാദേശിക തലത്തിൽ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ബി.എം.സി കളുടെ പിന്തുണയോടെ ജൈവവൈവിധ്യ പാർക്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് കെ.എസ്.ബി.ബി തീരുമാനിച്ചു. പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ:

- » പ്രാദേശിക ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം
- » വംശനാശഭീഷണി നേരിടുന്ന സസ്യജാലങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം
- » പ്രാദേശികമായി പ്രാധാന്യമുള്ളതും തദ്ദേശീയവുമായ സസ്യ ജന്തു ജാലങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം
- » കുട്ടികളിലും പൊതുജനങ്ങൾക്കിടയിലും ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണാവബോധം സൃഷ്ടിക്കുക
- » വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ജൈവവൈവിധ്യം സംബന്ധിച്ച അറിവ് പകർന്നുനൽകുക.

പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നതിലേക്കായി ബി.എം.സി കളിൽ അനുയോജ്യമായ സ്ഥലങ്ങൾ കണ്ടെത്തി നൽകാൻ കെ.എസ്.ബി.ബി യുടെ ജില്ലാ കോർഡിനേറ്റർമാരോട് നിർദ്ദേശിച്ചതിന് പ്രകാരം

11 ജില്ലകളിൽ നിന്നായി ആകെ 13 ബി.എം.സി കളിൽ സ്ഥലം കണ്ടെത്തുകയും, പദ്ധതി നടത്തുന്നതിനുള്ള അനുമതി പത്രം ബി.എം.സി കളിൽ നിന്നും തയ്യാറാക്കി ബോർഡിൽ ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതനുസരിച്ച് 2002 ലെ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ നിയമത്തിന്റെയും, 2008-ലെ കേരള ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങളുടെയും വ്യവസ്ഥ പ്രകാരം ആദ്യഗഡുവായി മൊത്തം 60 ലക്ഷം രൂപ പ്രസ്തുത ബി.എം.സി കൾക്ക് വിതരണം ചെയ്തു. ബി.എം.സികൾ, കെ.എസ്.ബി.ബിയുമായും, നിർവഹണ ഏജൻസിയുമായും വയ്ക്കുന്ന കരാറിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, കെ.എസ്.ബി.ബി തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഒരു നിർവഹണ ഏജൻസി വഴി ബി.എം.സി കളുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതുമാണ്. തിരഞ്ഞെടുത്ത ബി.എം.സി കളുടെ ജില്ല തിരിച്ചുള്ള വിശദാംശങ്ങൾ, പദ്ധതിക്കായി തെരഞ്ഞെടുത്ത പ്രദേശം, അനുവദിച്ച തുക മുതലായവ ചുവടെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

നം	ബി.എം.സിയുടെ പേര്/ തദ്ദേശ സ്ഥാപനം & ജില്ല	പദ്ധതിയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ	പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ വ്യാപ്തി	പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥത	അനുവദിച്ച തുക
1	പുതക്കുളം ശ്രാമപഞ്ചായത്ത്, കൊല്ലം	ചമ്പഞ്ചാൽ, വാർഡ് 13	10 സെന്റ്	പുതക്കുളം ശ്രാമപഞ്ചായത്ത്	3 ലക്ഷം
2	കാണക്കാരി ശ്രാമപഞ്ചായത്ത്, കോട്ടയം	ഗവ ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂൾ, കടപ്പൂർ	46 സെന്റ്	ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്, കോട്ടയം	5 ലക്ഷം
3	ഇടവെട്ടി ശ്രാമപഞ്ചായത്ത്, ഇടുക്കി	മലങ്കര അണക്കെട്ടിന് സമീപം	1 ഏക്കർ	മുവാറ്റുപുഴ വാലി ജലസേചന പദ്ധതി	5 ലക്ഷം
4	ചേരാനല്ലൂർ ശ്രാമപഞ്ചായത്ത്, എറണാകുളം	വടുതല പാലം സമീപം റീസർവേ നം. 629/5 & 626/1	11.197 സെന്റ്	ചേരാനല്ലൂർ ശ്രാമപഞ്ചായത്ത്	3 ലക്ഷം
5	എളവള്ളി ശ്രാമപഞ്ചായത്ത്, തൃശൂർ	മണിച്ചാൽ കനാലിന് സമീപം, കണിയാംതുരുത്ത്	50 സെന്റ്	എളവള്ളി ശ്രാമപഞ്ചായത്ത്	5 ലക്ഷം
6	മുണ്ടൂർ ശ്രാമപഞ്ചായത്ത്, പാലക്കാട്	വാലിപറമ്പ് ഏരിയ ഏഴാം വാർഡ്	20 സെന്റ്	മുണ്ടൂർ ശ്രാമപഞ്ചായത്ത്	3 ലക്ഷം
7	തിരുർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി, മലപ്പുറം	പൊറ്റിലത്തറ മാലിന്യ സംസ്കരണ കേന്ദ്രത്തിനു സമീപം, പൊറ്റിലത്തറ	1 ഏക്കർ	തിരുർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി	5 ലക്ഷം
8	മലപ്പുറം മുനിസിപ്പാലിറ്റി, മലപ്പുറം	ശാന്തിതീരം ജില്ലാ കളക്ടറേറ്റ് പരിസരം, മലപ്പുറം	1 ഏക്കർ	റവന്യൂ വകുപ്പ്	5 ലക്ഷം
9	മലപ്പുറം മുനിസിപ്പാലിറ്റി, മലപ്പുറം	നെച്ചിക്കുറ്റി, മുണ്ടൂപറമ്പ്	50 സെന്റ്	മലപ്പുറം മുനിസിപ്പാലിറ്റി	5 ലക്ഷം

10	പെരുമ്പടപ്പ് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്, മലപ്പുറം	പി.എച്ച്.സിക്ക് സമീപം, ചെറുവല്ലൂർ	40 സെന്റ്	പെരുമ്പടപ്പ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	5 ലക്ഷം
11	ഫറോക്ക് മുനിസിപ്പാലിറ്റി, കോഴിക്കോട്	നദീതീരം, ചന്തക്കടവ് ഏരിയ	10 സെന്റ്	ഫറോക്ക് മുനിസിപ്പാലിറ്റി	3 ലക്ഷം
12	മാനന്തവാടി മുനിസിപ്പാലിറ്റി, വയനാട്	ചുട്ടക്കടവ് ഏരിയ, 27-ാം ഡിവിഷനിൽ മാനന്തവാടി പുഴ തീരം	1.5 ഏക്കർ	മാനന്തവാടി മുനിസിപ്പാലിറ്റി	5 ലക്ഷം
13	പിണറായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, കണ്ണൂർ	ശ്രീ പരമ്പൻ മടപ്പുര ക്ഷേത്രം	50 സെന്റ്	ക്ഷേത്രം ദേവസ്വം	5 ലക്ഷം
14	പിലിക്കോട് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്, കാസർകോട്	കാലിക്കടവ് ഏരിയ, NH 66	10 സെന്റ്	പിലിക്കോട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന് സമീപം	3 ലക്ഷം
ആകെ					60 ലക്ഷം

4.2.3. പ്രാദേശിക ജൈവവൈവിധ്യ പൈതൃക കേന്ദ്രങ്ങൾ (LBHS)

03.03.2020 ലെ കേരള സർക്കാരിന്റെ G.O.(എം.എസ്) നമ്പർ 5/2020/പരി. പ്രകാരം, സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ അനുമതിയോടെ, ബി.എം.സി കൾക്ക്, അതാതു ബി.എം.സി കളുടെ അധികാര പരിധിയിൽ വരുന്ന പ്രദേശത്തെ ജൈവവൈവിധ്യ സമ്പന്നമായ പ്രദേശങ്ങൾ/ആവാസവ്യവസ്ഥകൾ/ മരങ്ങൾ എന്നിവയെ പ്രാദേശിക ജൈവവൈവിധ്യ പൈതൃക കേന്ദ്രങ്ങളായി പ്രഖ്യാപിക്കാവുന്നതാണ്. ഇതനുസരിച്ച്, റിപ്പോർട്ടിംഗ് കാലയളവിൽ നാല് ബി.എം.സി കൾ അവരുടെ അധികാരപരിധിയിൽ എൽ.ബി .എച്ച്.എസ് പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് പ്രമേയങ്ങൾ പാസാക്കി. ബി.എം.സി കൾ പാസാക്കിയ പ്രമേയങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ചുവടെ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

നം	ബി.എം.സി യുടെ പേര്, ജില്ല	പ്രാദേശിക ജൈവവൈവിധ്യ പൈതൃക കേന്ദ്രത്തിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ	പ്രമേയം പാസാക്കിയ തീയതി
1.	മുളിയാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, കാസർകോട്	നെയ്യങ്കയം -തണ്ണീർത്തടം, പഞ്ചായത്തിലെ 8 വാർഡിലൂടെ ഒഴുകുന്ന പയസ്വനി പുഴയുടെ ആഴമേറിയതും അപൂർവ്വയിനങ്ങളിലുള്ളതും തദ്ദേശീയവുമായ മത്സ്യങ്ങളുമുള്ള സ്ഥലം	01.06.2020
2.	മണക്കാട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, ഇടുക്കി	വനമേഖല - പഞ്ചായത്തിലെ 9-ാം വാർഡിലെ ജൈവവൈവിധ്യ സമ്പന്നമായ പുലിയള്ളും പുലിക്കുന്നുമലയും സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന പ്രദേശം	22.06.2020
3.	പ്രമാടം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, പത്തനംതിട്ട	മലയോര മേഖല - ജൈവവൈവിധ്യ സമ്പന്നമായ തുടിയൂരുളിപ്പാറമല പ്രദേശം കോന്നി താലൂക്കിലെ വി കോട്ടയം വില്ലേജിൽ സർവ്വേ നമ്പർ 157, 150/1, 26 ഏക്കർ. വി.കോട്ടയം വില്ലേജിലെ ബ്ലോക്ക് നമ്പർ 31-ലെ 150/4 (കോന്നി താലൂക്ക്).	24.07.2021
4.	മുഹമ്മ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, ആലപ്പുഴ	ദീപ്- വേമ്പനാട് കായലിന്റെ മധ്യ ഭാഗത്തായി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന 64 ഏക്കർ വിസ്തൃതിയിലുള്ള പാതിരാമണൽ എന്നറിയപ്പെടുന്ന ചെറിയ ദീപ്	22.10.2020

മേൽപറഞ്ഞ നാല് ബി.എം സി കൾ പാസ്സാക്കിയ പ്രമേയങ്ങളിൽ, മുളിയാർ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിന് 28.10.20 ൽ നടന്ന ബോർഡ് മീറ്റിംഗ് അംഗീകാരം നൽകി.

4.2.4. എൽ.ബി.എച്ച്.എസ് ന്റെ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

എൽ.ബി.എച്ച്.എസ് ന്റെ പരിപാലനത്തിനായുള്ള ഡി.പി.ആർ തയ്യാറാക്കൽ: വിവിധ ബി.എം.സി കൾ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള എൽ.ബി.എച്ച്.എസ് പരിപാലനത്തിനുള്ള പ്രവർത്തന പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി കെ.എസ്.ബി.ബി ഉദ്യോഗസ്ഥർ തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ അഞ്ചുതെങ്ങ്, ചിറയിൻകീഴ്, മുദാക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും, പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിലെ പന്തളം മുനിസിപ്പാലിറ്റി, പന്തളം തെക്കേക്കര, മലപ്പുഴശ്ശേരി, പള്ളിക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ, കോട്ടയം ജില്ലയിലെ അയർക്കുന്നം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ ആലക്കോട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, കാസർഗോഡ് ജില്ലയിലെ മുളിയാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് എന്നിവിടങ്ങൾ സന്ദർശിച്ച് ബി.എം.സി കളുമായി ചർച്ചചെയ്ത് പരിപാലനത്തിനുള്ള രൂപരേഖകൾ തയ്യാറാക്കി.

പന്തളം മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലെ പ്രാദേശിക ജൈവവൈവിധ്യ പൈതൃക വൃക്ഷങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം: മുനിസിപ്പാലിറ്റി പ്രദേശത്തെ രണ്ട് പൈതൃക വൃക്ഷങ്ങൾ (നാട്ടുമാവ്- *Mangifera indica*) സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി പന്തളം മുനിസിപ്പാലിറ്റി ബി.എം.സി സമർപ്പിച്ച നിർദ്ദേശത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആകെ 2 ലക്ഷം രൂപ താഴെ പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളോടെ പ്രസ്തുത ബി.എം.സി ക്കു അനുവദിച്ചു. പ്രധാന നിർദ്ദേശങ്ങൾ:

- » ജനകീയ പങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള സംരക്ഷണം
- » പൊതുജനങ്ങൾക്കിടയിൽ വൃക്ഷങ്ങളുടെയും, പക്ഷികളുടെയും പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ബോധവൽക്കരണം

4.3. ജൈവവൈവിധ്യ പൈതൃക സ്ഥലങ്ങൾ (ബി.എച്ച്.എസ്)

4.3.1. ആശ്രാമം ജൈവവൈവിധ്യ പൈതൃക കേന്ദ്രം (ബി.എച്ച്.എസ്) : കേരളത്തിൽ ഇത്തരത്തിൽ പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ട ആദ്യത്തേതാണ് ഇത്. റിപ്പോർട്ടിങ് കാലയളവിൽ പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് താഴെ പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി.

- » ആശ്രാമം ബി.എച്ച്.എസ് പരിപാലനത്തിനായി മാനേജ്മെന്റ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി ബി.എം.സി ക്കു സമർപ്പിച്ചു, ഇത് ബി.എം.സി യിൽ അംഗീകരിച്ചു.
- » ജൈവവൈവിധ്യ പൈതൃക കേന്ദ്രത്തിൽ (ബി.എച്ച്.എസ്) ഒരു നെയിം ബോർഡ് സ്ഥാപിച്ചു
- » ബ്ലോക്ക് നമ്പർ 160 ഉം, 161 ഉം അതിരുകൾ പങ്കിടുന്ന അഷ്ടമുടികായലിന്റെ തീരത്തു 1 കിലോമീറ്റർ വിസ്തൃതി പ്രദേശം ജൈവവേലി നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കണ്ടെത്തുകയും നടപടികൾ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു.
- » ബ്ലോക്ക് നമ്പർ 161 ൽ ബോട്ട് ക്ലബ്ബ് -ന് എതിർവശത്തായുള്ള പ്രദേശം ശലഭോദ്യാനം നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി തെരഞ്ഞെടുക്കുകയും പ്രാരംഭ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.

4.3.2. കലശമല : നിർദ്ദിഷ്ട ബി.എച്ച്.എസ്

വംശ നാശഭീഷണി നേരിടുന്ന സസ്യജാലമായ കുളവെട്ടിയുടെ അറിയപ്പെടുന്ന പ്രകൃതിദത്ത ആവാസ കേന്ദ്രമാണ് കലശമല. തൃശൂർ ജില്ലയിലെ പോർക്കളം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ അകത്തിയൂർ വില്ലേജിന്റെ അധീനതയിലാണ് ഈ പ്രദേശം. കലശമല ശിവ-വിഷ്ണു ക്ഷേത്രവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും, കിള്ളിമംഗലം മനയുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളതുമാണ് ഈ പ്രദേശം. എൻ.ബി.എ യുടെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ച് ഈ പ്രദേശം ബി.എച്ച്.എസ് ആയി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിനുള്ള എല്ലാ നടപടികളും പൂർത്തിയാക്കി, ഭൂവുടമയുടെ സമ്മതത്തോടെ വിജ്ഞാപനത്തിനായി സർക്കാരിന് സമർപ്പിച്ചു.

4.4. കേരള പുനർ നിർമ്മാണ സംരംഭം (കേരള റീബിൽഡ് ഇനിഷ്യേറ്റീവ്) - പമ്പാ നദീതട ജൈവവൈവിധ്യ പുരുജീവനം പദ്ധതി

ജീവജാലങ്ങളുടെയും, ആവാസവ്യവസ്ഥയുടെയും വൈവിധ്യത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ സമ്പന്നമായ സംസ്ഥാനമാണ് കേരളം. 2018 ലെ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിന്റെ ഫലമായി ജൈവവൈവിധ്യത്തിലായ ആഘാതം അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിനായി കെ.എസ്.ബി.ബി നടത്തിയ പഠനങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തുന്നത് കേരളത്തിലെ പ്രധാന നദികളായ പമ്പ, ചാലക്കുടി, പെരിയാർ, ഭാരതപ്പുഴ, അച്ചൻകോവിൽ, മീനച്ചിൽ, കബനി എന്നിവയുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥയെ വെള്ളപ്പൊക്കം സാരമായി ബാധിച്ചു എന്നാണ്. ആയതിനാൽ കേരള

സർക്കാരിന്റെ റീബിൽഡ് കേരള ഇനിഷ്യേറ്റീവ് പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി കെ.എസ്.ബി.ബി, 'പമ്പ നദീതീര ജൈവവൈവിധ്യ പുനരുജ്ജീവനം' എന്ന പേരിൽ ഒരു മാതൃക പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നു. പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിലെ അയിരൂർ, ചെറുകോൽ, കോഴഞ്ചേരി, റാന്നി, റാന്നി-അങ്ങാടി, റാന്നി-പഴവങ്ങാടി, റാന്നി-പെരുനാട്, വടശ്ശേരിക്കര, നാരാണംമുഴി, വെച്ചുച്ചിറ എന്നീ തെരഞ്ഞെടുത്ത 14 ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. കൂടാതെ മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതിയുടെയും (ബി.എം.സി), മഹാത്മാ ഗാന്ധി ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി (എം.ജി.എൻ . ആർ.ഇ.ജി.എസ്) ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും മേൽനോട്ടത്തിലാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്.

ലക്ഷ്യങ്ങൾ:

- » വെള്ളപ്പൊക്കത്താൽ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ട നദീതീര സസ്യങ്ങളുടെ പുനഃസ്ഥാപനം
- » പ്രാദേശിക ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് ഉപജീവനം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള സംരംഭങ്ങളും ആയതിന് വേണ്ട പരിശീലനം നൽകലും.
- » ജനകീയ കൂട്ടായ്മയോടെ ജലജീവി-ആവാസവ്യവസ്ഥയുടെ പരിപാലനത്തിനും മികച്ച ഉത്പാദനത്തിനുമായി സുസ്ഥിര വികസന മാതൃകകൾ വികസിപ്പിക്കുക
- » നദീതീര ആവാസവ്യവസ്ഥയെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് പൊതുജനങ്ങളെയും വിദ്യാർത്ഥികളെയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക, അതിനായി ഒരു ഇന്റർപ്രെട്ടേഷൻ സെന്റർ സ്ഥാപിക്കുക

പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ

- » 2018 ലെ വെള്ളപ്പൊക്കം മൂലം ജൈവവൈവിധ്യത്തിനേറ്റ ആഘാത പഠനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പമ്പയുടെ തീരത്ത് ഏറ്റവും കൂടുതൽ നാശനഷ്ടമായ പ്രദേശങ്ങൾ കണ്ടെത്തി. അതിൻ പ്രകാരം പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിലെ കോയിപ്പുറം, റാന്നി, ഇലന്തൂർ ബ്ലോക്കുകളിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന 10 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ പദ്ധതി നടത്തിപ്പിനായി തെരഞ്ഞെടുത്തു.
- » തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുമായി ചേർന്ന് പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി അവരുടെ വ്യക്തിഗത കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കി സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- » ബന്ധപ്പെട്ട ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ സമർപ്പിച്ച കർമ്മ പദ്ധതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പമ്പയുടെ തീരത്തെ സസ്യങ്ങളെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നതിനായി തീരങ്ങളിൽ നട്ടുപിടിപ്പിക്കാൻ പ്രാദേശികമായി പ്രാധാന്യമുള്ളതും, തദ്ദേശീയവും വംശനാശ ഭീഷണി നേരിടുന്നതുമായ സസ്യയിനങ്ങളെ കണ്ടെത്തി.
- » 27.10.2020 ൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട കേരള മുഖ്യമന്ത്രി വീഡിയോ കോൺഫറൻസ് മുഖേന പദ്ധതി ഔദ്യോഗികമായി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു.
- » തിരുവനന്തപുരത്തെ ജവഹർലാൽ നെഹ്റു ട്രോപ്പിക്കൽ ബൊട്ടാണിക് ഗാർഡൻ ആൻഡ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിൽ നിന്നും 21 ഇനങ്ങളിലുള്ള 1921 സസ്യ തൈകൾ കൊണ്ടുവരികയും ഇവ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്ന 10 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കു വിതരണം ചെയ്യുകയും തുടർന്ന് തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ സഹായത്തോടെ ഓരോ പഞ്ചായത്തിലും നട്ടുപിടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഓരോ പഞ്ചായത്തിനും നൽകിയ തൈകളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

നം	ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്	നട്ട തൈകളുടെ എണ്ണം
1	ചെറുകോൽ	200
2	കോഴഞ്ചേരി	180

3	അയിരൂർ	187
4	റാന്നി-പെരുനാട്	240
5	നാരാണമുഴി	216
6	വെച്ചുച്ചിറ	205
7	വടശ്ശേരിക്കര	165
8	റാന്നി-അങ്ങാടി	175
9	റാന്നി-പഴവങ്ങാടി	175
10	റാന്നി	178
	ആകെ	1921

- » ഓരോ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിലും നട്ടിട്ടുള്ള വൃക്ഷതൈകളുടെ പരിപാലനം എം.ജി.എൻ.ആർ.ഇ.ജി. എസ് ലെ തൊഴിലാളികൊണ്ട്, പ്രസ്തുത പദ്ധതിയിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും, ബന്ധപ്പെട്ട ബി.എം.സി യുടെയും കെ.എസ്.ബി.ബി യുടെയും മേൽനോട്ടത്തിലും ഏകോപനത്തിലും നടത്തുന്നു.
- » നട്ട തൈകളുടെ പരിപാലനം വിലയിരുത്തുന്നതിനായി ബന്ധപ്പെട്ട ബി.എം.സി യെയും എം.ജി. എൻ.ആർ.ഇ.ജി.എസ് ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും 2 യോഗങ്ങൾ വീഡിയോ കോൺഫറൻസ് വഴി ഓൺലൈനായി നടത്തി.
- » ഫീൽഡ് തലത്തിൽ പദ്ധതിയുടെ പുരോഗതി വിലയിരുത്തുന്നതിനായി കെ.എസ്.ബി.ബി ചെയർമാൻ, മെമ്പർ സെക്രട്ടറി ഉൾപ്പെടെ കെ.എസ്.ബി.ബി യിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ മൊത്തം 18 ഫീൽഡ് സന്ദർശനങ്ങൾ നടത്തി.
- » തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ബി.എം.സി കൾ, എം.ജി.എൻ.ആർ.ഇ.ജി.എസ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവരുടെ പിന്തുണയോടെ, പദ്ധതിയുടെ രണ്ടാം ഘട്ടത്തിൽ എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും പമ്പ നദിയുടെയും അതിന്റെ കൈവഴികളുടെയും തീരങ്ങളിൽ പരമാവധി വൃക്ഷതൈകൾ നട്ടു പിടിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

4.5. കേരള പുനർനിർമ്മാണ സംരംഭം (റീബിൽഡ് കേരള ഇനിഷ്യേറ്റീവ്) -കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പദ്ധതി

കേരള സർക്കാരിന്റെ റീബിൽഡ് കേരള ഇനിഷ്യേറ്റീവ് പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് നടപ്പിലാക്കിവരുന്ന ഒരു പ്രധാന പദ്ധതിയാണ് കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം. 2018 ലെ വെള്ളപ്പൊക്കം രൂക്ഷമായി ബാധിച്ച പത്തനംതിട്ട, ആലപ്പുഴ, ഇടുക്കി, എറണാകുളം, തൃശ്ശൂർ, പാലക്കാട്, മലപ്പുറം, വയനാട് എന്നീ 8 ജില്ലകളിലാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. വെള്ളപ്പൊക്കം മൂലം കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യത്തിനുണ്ടായ മാറ്റം പഠിക്കുകയാണ് പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. 8 ജില്ലകളിൽ നിന്ന് 100 വീതം സംരക്ഷകർഷകരെ തിരഞ്ഞെടുത്തു, അവരിൽ 20 കർഷകർക്ക് ഫാസ്ട്രക്ചറുകൾ നടത്തുന്നതിന് സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകുന്നതിനും പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നു. വിത്ത് കൈമാറ്റ പരിപാടികൾ, കാർഷിക പൈതൃക സ്ഥലങ്ങൾ തിരിച്ചറിയൽ എന്നിവയും ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാണ്. റിപ്പോർട്ടിങ് കാലയളവിൽ 8 ജില്ലകളിലും, ഇത്തരത്തിൽ കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യം സംരക്ഷിക്കുന്ന കർഷകരെ കണ്ടെത്തുന്നതിനുള്ള പ്രാഥമിക സർവ്വേ പൂർത്തിയാക്കി.

4.6. തീം അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പദ്ധതികൾ

4.6.1. പോരോടം കാവിന്റെ പുനരുദ്ധാരണവും സംരക്ഷണവും പദ്ധതി

കൊല്ലം ജില്ലയിലെ ചടയമംഗലം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ബി എം സി ക്കു അനുവദിച്ച പോരടംകാവ് ആവാസ വ്യവസ്ഥ പുനഃസ്ഥാപിക്കലും സംരക്ഷണവും എന്ന പദ്ധതി ചടയമംഗലം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ബി.എം.സി യും, ജെ.എൻ.ടി.ബി.ജി.ആർ.ഐ യുമായി സഹകരിച്ചാണ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. 20 ലക്ഷം രൂപയാണ് പദ്ധതിയുടെ ചെലവ്. ആദ്യ ഗഡുവായി 4 ലക്ഷം രൂപ ബി.എം.സി ക്കു നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ആദ്യ ഘട്ടത്തിൽ പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന് ചുറ്റും 100 പതിമൂലം (സെസാൽപിനിയ സപ്പാൻ) തൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിച്ച് ജൈവവേലി നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കി. 14 ഇനങ്ങളിലായി 60 നാടൻ മാവിൻ തൈകളും, 60 ഓളം മറ്റ് വന്യപഴവർഗ്ഗ ചെടികളും ഇവിടെ നട്ടു പിടിപ്പിച്ചു. ആദ്യ ഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൂർത്തീകരിച്ചു വരുന്നു. ശ്രീ. മുല്ലക്കര രത്നാകരൻ എം.എൽ.എ നാടൻ മാവിൻ തൈ നട്ട് പദ്ധതിയുടെ ഉദ്ഘാടനം നിർവഹിച്ചു.

4.6.2. നെയ്യാർ നദീതീര സംരക്ഷണം - ജൈവവൈവിധ്യ ഉദ്യാനം പദ്ധതി

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ മാറനല്ലൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ബി.എം.സി യിലൂടെ ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ് ഈ പദ്ധതി. 6 ലക്ഷം രൂപയാണ് പദ്ധതി ചെലവ്. ആദ്യ ഗഡുവായി 3 ലക്ഷം രൂപ പ്രസ്തുത ബി.എം.സി ക്കു നൽകിയിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി കൂക്കിരിപ്പാറയിൽ നാടൻ മാവിനോട്ടം, ഔഷധ സസ്യത്തോട്ടം, ശലഭോദ്യാനം എന്നിവയുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായി.

4.6.3. കൊട്ടില ഗവ. ഹൈസ്കൂൾ - ജൈവവൈവിധ്യ ഉദ്യാനം പദ്ധതി

കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ കൊട്ടില ഗവ. ഹൈസ്കൂളിന് ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് അനുവദിച്ച ജൈവവൈവിധ്യ ഉദ്യാനം പദ്ധതി, ഏഴോം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ബി.എം.സി വഴിയാണ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. 9 ലക്ഷം രൂപയാണ് പദ്ധതിയുടെ ചെലവ്. ആദ്യ ഗഡുവായി 3 ലക്ഷം രൂപ ബി.എം.സി ക്കു അനുവദിച്ചു. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ, പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന് ചുറ്റും ജൈവവേലി നിർമ്മാണം, ഔഷധ സസ്യത്തോട്ടം, ജൈവവൈവിധ്യ ഉദ്യാനം എന്നിവയുടെ നിർമ്മാണങ്ങൾ പൂർത്തീകരിച്ചു.

4.7. ഇ-പി ബി ആർ

സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെയും ടെക്നിക്കൽ അസ്സിസ്റ്റന്റുമാർക്ക് പി.ബി. ആർ ഡിജിറ്റൈസേഷൻ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പരിശീലനം നൽകുന്നതിനായി, ബ്ലോക്ക് തലത്തിൽ 136 മാസ്റ്റർ ട്രെയിനേഴ്സിനെ കെ.എസ്.ബി.ബി തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും, അവർക്കു നാഷണൽ ഇൻഫർമാറ്റിക്സ് സെന്റർ (എൻ.ഐ.സി) ന്റെ സഹായത്തോടെ ഓൺലൈനായി പരിശീലനം നൽകുകയും ചെയ്തു. തുടർന്ന് തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ടെക്നിക്കൽ അസ്സിസ്റ്റന്റുമാർക്കും പി. ബി.ആർ ഡിജിറ്റൈസേഷൻ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പരിശീലനവും ഓൺലൈനായി നൽകി. തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ കൊല്ലയിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ പെരുമ്പടപ്പ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിലെ ഗുരുവായൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി എന്നിവിടങ്ങളിൽ ബി.എം.സി തലത്തിൽ ഇ-പി.ബി.ആർ ഡാറ്റ എൻട്രി പൂർത്തീകരിച്ചു.

5

ജില്ലാ തലത്തിൽ നടത്തിയിട്ടുള്ള പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ

5.1. തിരുവനന്തപുരം ജില്ല - ബി.എം.സി യോഗങ്ങൾ

നം.	ബി.എം.സി യുടെ പേര്	യോഗം നടന്ന തീയതി
1	കാട്ടാക്കട	30/04/2020
2	പെരുങ്കടവിള	22/06/2020
3	കുറ്റിച്ചൽ	25/06/2020
4	തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷൻ	26/06/2020
5	കുറ്റിച്ചൽ	01/07/2020
6	കല്ലിയൂർ	02/07/2020
7	കുറ്റിച്ചൽ	07/08/2020
8	മാറനല്ലൂർ	09/09/2020
9	ചിറയിൻകീഴ്	29/09/2020
10	കാട്ടാക്കട	08/10/2020
11	വർക്കല	12/10/2020
12	കല്ലിയൂർ	21/10/2020
13	മാറനല്ലൂർ	11/02/2021
14	കാട്ടാക്കട	05/03/2021

ബി.എം.സി യോഗം - വർക്കല മുനിസിപ്പാലിറ്റി

ആന്ധ്രാപ്രദേശ് ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് അംഗങ്ങളുടെ മാറനല്ലൂർ ബി.എം.സി സന്ദർശനം

ബി.എം.സി യോഗം - പെരുങ്കടവിള ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

കൊറ്റില്ലം -കല്ലിയൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

5.2. കൊല്ലം ജില്ല - ബി.എം.സി യോഗങ്ങൾ

നം.	ബി.എം.സി യുടെ പേര്	യോഗം നടന്ന തീയതി
1.	ആലപ്പാട്	25/08/2020
2.	കൊല്ലം മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ	07/09/2020

3.	കൊല്ലം മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ	04/07/2020
4.	മൺട്രോത്തുരുത്ത്	10/03/2021
5.	തെക്കുംഭാഗം	15/03/2021

5.3. പത്തനംതിട്ട ജില്ല - ബി എം സി യോഗങ്ങൾ

നം.	ബി.എം.സി യുടെ പേര്	യോഗം നടന്ന തീയതി
1	അയിരൂർ	10.07.2020
2	ചെറുകോൽ	13.07.2020
3	പ്രമാടം	24.07.2020
4	മല്ലപ്പുഴശ്ശേരി	09.02.2021
5	പുറമറ്റം	12.02.2021
6	നാറാണംമുഴി	24.03.2021

5.4. ആലപ്പുഴ ജില്ല - ബി.എം.സി യോഗങ്ങൾ

നം.	ബി.എം.സി യുടെ പേര്	യോഗം നടന്ന തീയതി
1	അമ്പലപ്പുഴ വടക്ക്	26/6/2020
2	പുന്നപ്ര വടക്ക്	26/6/2020
3	തൃക്കുന്നപ്പുഴ	29/6/2020
4	അമ്പലപ്പുഴ ബ്ലോക്ക്	16/7/2020
5	ഹരിപ്പാട് ബ്ലോക്ക്	18/8/2020
6	കഞ്ഞിക്കുഴി ബ്ലോക്ക്	24/8/2020
7	ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്	25/8/2020
8	ചമ്പക്കുളം ബ്ലോക്ക്	26/8/2020
9	ഭരണിക്കാവ് ബ്ലോക്ക്	09/9/2020
10	തൈക്കാട്ടുശ്ശേരി ബ്ലോക്ക്	11/9/2020
11	വെളിയനാട് ബ്ലോക്ക്	15/9/2020
12	ആര്യാട് ബ്ലോക്ക്	30/9/2020
13	മുഹമ്മ	23/10/2020
14	മാവേലിക്കര ബ്ലോക്ക്	27/10/2020
15	മാരാരിക്കുളം സൗത്ത്	02/11/2020
16	പട്ടണക്കാട് ബ്ലോക്ക്	11/11/2020
17	വെളിയനാട് ബ്ലോക്ക്	04/3/2021

5.5. കോട്ടയം ജില്ല - ബി.എം.സി യോഗങ്ങൾ

നം.	ബി.എം.സി യുടെ പേര്	യോഗം നടന്ന തീയതി
1	ഞീഴൂർ	24/09/2020
2	ഞീഴൂർ	02/11/2020
3	രാമപുരം	27/01/2021
4	രാമപുരം	10/02/2021
5	കിടങ്ങൂർ	10/02/2021
6	ഞീഴൂർ	26/02/2021
7	ഏറ്റുമാനൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി	05/03/2021

അയർക്കുന്നം ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് ബി.എം.സി യോഗം

എൽ.ബി.എച്ച്.എസ് - റ്റി.എസ്.ജി ഫീൽഡ് സന്ദർശനം, ഏറ്റുമാനൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി

5.6. ഇടുക്കി ജില്ല - ബി.എം.സി യോഗങ്ങൾ

നം.	ബി.എം.സി യുടെ പേര്	യോഗം നടന്ന തീയതി
1	മരിയാപുരം	20/04/2020
2	വെള്ളിയാമറ്റം	27/05/2020
3	തൊടുപുഴ മുനിസിപ്പാലിറ്റി	30/06/2020
4	മരിയാപുരം	11/06/2020
5	മണക്കാട്	18/06/2020
6	പുറപ്പുഴ	22/06/2020
7	മൂന്നാർ	22/06/2020
8	ബൈസൺവാലി	24/06/2020
9	ഉപ്പുതറ	29/06/2020
10	മരിയാപുരം	29/06/2020
11	തൊടുപുഴ മുനിസിപ്പാലിറ്റി	30/06/2020
12	മാങ്കുളം	10/07/2020
13	തൊടുപുഴ മുനിസിപ്പാലിറ്റി	13/07/2020
14	വണ്ടൻമേട്	17/07/2020
15	മരിയാപുരം	04/08/2020
16	മറയൂർ	12/08/2020
17	പെരുവത്താനം	24/08/2020
18	മരിയാപുരം	27/08/2020

19	ശാന്തൻപാറ	03/09/2020
20	മൂന്നാർ	04/09/2020
21	വണ്ടൻമേട്	11/09/2020
22	പുറപ്പുഴ	15/09/2020
23	പുറപ്പുഴ	22/10/2020
24	മാങ്കുളം	23/10/2020
25	പെരുവത്താനം	27/10/2020
26	ഇടുക്കി ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്	05/11/2020
27	മരിയാപുരം	05/11/2020
28	മരിയാപുരം	9/11/2020
29	പുറപ്പുഴ	05/02/2021
30	തൊടുപുഴ മുനിസിപ്പാലിറ്റി	22/02/2021
31	മരിയാപുരം	25/02/2021
32	ഇടവെട്ടി	02/03/2021

ബി.എം.സി യോഗം - ഇടവെട്ടി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്

ബി.എം.സി യോഗം - പുറപ്പാഴ് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്

ട്രെയിഡിംഗ് ബയോറിസോഴ്സ് പ്രോജക്ട് ഡാറ്റ കളക്ഷൻ

5.7 എറണാകുളം ജില്ല - ബി.എം.സി യോഗങ്ങൾ

നം.	ബി.എം.സി യുടെ പേര്	യോഗം നടന്ന തീയതി
1	കല്ലൂർക്കാട്	05/06/2020
2	പുതുക്ക	07/10/2020

ട്രെയിഡിംഗ് ബയോറിസോഴ്സ് പ്രോജക്ട് ഡാറ്റ കളക്ഷൻ

തിരദേശ കാവ് - വയലിൽ കാവ്, എടവനക്കാട് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്

ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി പാർക്ക് ഫീൽഡ് സന്ദർശനം - ചേരാനല്ലൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

5.8. തൃശ്ശൂർ ജില്ല - ബി.എം.സി യോഗങ്ങൾ

നം.	ബി.എം.സി യുടെ പേര്	യോഗം നടന്ന തീയതി
1	വെള്ളാങ്ങല്ലൂർ	16.09.2020
2	എറിയാട്	ജനുവരി 2021
3	എളവള്ളി	ജനുവരി 2021
4	തൃശ്ശൂർ കോർപ്പറേഷൻ	ജനുവരി 2021
5	എസ് എൻ പുരം	ജനുവരി 2021

ബി.എം.സി യോഗം - എളവള്ളി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്

5.9. പാലക്കാട് ജില്ല - ബി.എം.സി യോഗങ്ങൾ

നം.	ബി.എം.സി യുടെ പേര്	യോഗം നടന്ന തീയതി
1	കുത്തനൂർ	01/07/2020
2	ശ്രീകൃഷ്ണപുരം	17/07/2020
3	വെള്ളിനേഴി	29/04/2020
		05/06/2020
		14/07/2020
		07/10/2020

		05/01/2021
4	മങ്കര	26/06/2020
5	ശ്രീകൃഷ്ണപുരം	22/05/2020
6	തച്ചനാട്ടുകര	24/08/2020
7	മുണ്ടൂർ	28/10/2020
8	അമ്പലപ്പാറ	04/11/2020
9	കപ്പൂർ	06/11/2020
10	എലവഞ്ചേരി	23/01/2021

5.10. മലപ്പുറം ജില്ല - ബി.എം.സി യോഗങ്ങൾ

നം.	ബി.എം.സി യുടെ പേര്	യോഗം നടന്ന തീയതി
1	ഒതുകുങ്ങൽ	05.06.2020
2	ഏലംകുളം	29.06.2020
3	പൊന്നാനി മുനിസിപ്പാലിറ്റി	07.09.2020
4	മൊറയൂർ	14.09.2020
5	ഊർങ്ങാട്ടിരി	11.11.2020
6	മലപ്പുറം മുനിസിപ്പാലിറ്റി	24.02.2021
7	തിരുർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി	25.02.2021
8	പെരുമ്പടപ്പ്	27.05.2021

9	മലപ്പുറം മുനിസിപ്പാലിറ്റി	05.03.2021
10	തിരുർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി	08.03.2021

11	മാട്ടൂർ	25/02/2021
----	---------	------------

5.11. കണ്ണൂർ ജില്ല - ബി.എം.സി യോഗങ്ങൾ

നം	ബി.എം.സി യുടെ പേര്	യോഗം നടന്ന തീയതി
1	എരമം കുറ്റൂർ	03/07/2020
2	കുറുമാത്തൂർ	14/07/2020
3	കുത്തുപറമ്പ്	07/09/2020
4	കുറുമാത്തൂർ	09/09/2020
5	കോളയാട്	09/09/2020
6	കുറുമാത്തൂർ	20/10/2020
7	കണ്ണാപുരം	18/08/2020
8	കൊളച്ചേരി	07/09/2020
9	കുറുമാത്തൂർ	09/02/2021
10	പിണറായി	25/02/2021

5.12.കോഴിക്കോട് ജില്ല - ബി.എം.സി യോഗങ്ങൾ

നം	ബി.എം.സി യുടെ പേര്	യോഗം നടന്ന തീയതി
1	മാവൂർ	06.11.2020

5.13 വയനാട് ജില്ല - ബി.എം.സി യോഗങ്ങൾ

നം	ബി.എം.സി യുടെ പേര്	യോഗം നടന്ന തീയതി
1	പനമരം	25.09.2020
2	മീനങ്ങാടി	29.09.2020

5.14. കാസർഗോഡ് ജില്ല - ബി.എം.സി യോഗങ്ങൾ

നം	ബി.എം.സി യുടെ പേര്	യോഗം നടന്ന തീയതി
1	മുളിയാർ	01/06/2020
2	പീലിക്കോട്	04/06/2020
3	പള്ളിക്കര	19/06/2020
4	പീലിക്കോട്	15/07/2020
5	പള്ളിക്കര	26/08/2020
6	തൃക്കരിപ്പൂർ	18/09/2020
7	കിനാനൂർ-കരിന്തളം	09/10/2020
8	പള്ളിക്കര	13/10/2020
9	നീലേശ്വരം മുനിസിപ്പാലിറ്റി	28/10/2020
10	തൃക്കരിപ്പൂർ	30/10/2020
11	പള്ളിക്കര	06/11/2020

12	വെസ്റ്റ് എലേരി	10/02/2021
13	പീലിക്കോട്	26/02/2021
14	പള്ളിക്കര	01/03/2021
15	നീലേശ്വരം മുനിസിപ്പാലിറ്റി	02/03/2021
16	ഉദുമ	05/03/2021

6

ജൈവവൈവിധ്യ ഗവേഷണവും, പഠന പദ്ധതികളും

പ്രധാന നേട്ടങ്ങൾ -സംക്ഷിപ്തം

1. കേരള സർക്കാരിന്റെ സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെ റീ ബിൽഡ് കേരള ഇനിഷ്യറ്റീവ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി കെ.എസ്.ബി.ബി നടപ്പിലാക്കുന്ന 'കേരളത്തിലെ വാണിജ്യപരമായി വ്യാപാരം ചെയ്യാവുന്ന ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക മൂല്യനിർണ്ണയവും അവയുടെ ഡാറ്റാബേസ് തയ്യാറാക്കലും' എന്ന പദ്ധതി പുരോഗമിക്കുന്നു.
2. 2019 ൽ കെ.എസ്.ബി.ബി ക്കു അനുവദിച്ച ഇന്ത്യ-യു.എൻ.ഡി.പി-ജെഫ് മൂന്നാർ ലാൻഡ് സ്കേപ്പ് പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട രണ്ട് പഠനങ്ങൾ വിജയകരമായി പൂർത്തിയാക്കി. ഉല്പാദന മേഖലയുടെ സ്വാധീനവും, ഭൂവിനിയോഗത്തിലുണ്ടായ മാറ്റങ്ങളെ കുറിച്ചും, അതിലേക്കു നയിച്ച പ്രധാന കാരണങ്ങളെക്കുറിച്ചും പഠനം നടത്തി. നിലവിലുള്ള പി.ബി.ആർ കളിലെ പോരായ്മകൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനായും വിപുലമായ വിവരശേഖരണം നടത്തുന്നതിന് വേണ്ടിയും ഒരു കൺസൾട്ടേറ്റീവ് വർക്ക്ഷോപ്പ് നടത്തുകയും, ഇ-പി.ബി.ആർ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള മെത്തഡോളജി മാനുവൽ തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്തു. 'വ്യാപാരം ചെയ്യാവുന്ന ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ വിവരശേഖരണത്തിനും (ഡാറ്റാബേസ്), ഉല്പാദന-വിപണന മേഖലകളിൽ നിന്നും എ.ബി.എസ് വഴി ലഭ്യമാകാവുന്ന പ്രയോജനങ്ങളുടെ സാധ്യതകളും' എന്ന വിഷയത്തെ ആസ്പദമാക്കി ഒരു മാനുവൽ തയ്യാറാക്കി. കൂടാതെ വിവിധ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിൽ ലഭ്യമാകുന്നതോ വ്യാപാരം ചെയ്യുന്നതോ ആയ ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ പട്ടികയും തയ്യാറാക്കി.
3. ദേശീയ ഔഷധ സസ്യ ബോർഡിന്റെ സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെ വയനാട് ജില്ലയിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന ഔഷധ സസ്യങ്ങളുടെ 'വിഭവ വർദ്ധനവ്, സുസ്ഥിര വിളവെടുപ്പ്, ഔഷധ മൂല്യ വർദ്ധനവ്' എന്ന പദ്ധതി ബി.എം.സി കളുടെ സഹായത്തോടെ വിജയകരമായി പൂർത്തീകരിച്ചു. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി തെരഞ്ഞെടുത്ത 5 ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ (ഡ്രയിങ് യാർഡ്, വെയർ ഹൗസ്) നിർമ്മിച്ച് നൽകി. ഗുണനിലവാരമുള്ള നടീൽ വസ്തുക്കൾ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഔഷധസസ്യ നേഴ്സറികൾ എം.എസ്.എസ് ആർ.എഫ് മായി സഹകരിച്ച് നിർമ്മിച്ചു നൽകി. 5 ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലായി മൊത്തം 50000 വിവിധ

- ഔഷധ സസ്യതൈകൾ ഉൽപാദിപ്പിച്ചു. പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്ന പഞ്ചായത്തുകളിലെ വനിതാസംഘങ്ങൾ ഏകദേശം 35000 ഓളം ഔഷധ സസ്യതൈകൾ ഉൽപാദിപ്പിക്കുകയും അവരുടെ വീട്ടുവളപ്പുകളിൽ ഇവ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. കൂടാതെ, ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നവ വാങ്ങുന്നതിനായി ആയുർവേദ മരുന്ന് നിർമ്മാണ കമ്പനികളുമായി കരാർ ഏർപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.
4. കടലുണ്ടി - വള്ളിക്കുന്ന് കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്-ആവാസവ്യവസ്ഥ മൂല്യ നിർണ്ണയം' എന്ന പഠന പദ്ധതി വിജയകരമായി പൂർത്തിയാക്കി. ഈ റിസർവിന് കണക്കാക്കുന്ന മൊത്തം സാമ്പത്തിക മൂല്യം 56.11 ദശലക്ഷം രൂപയും, മൽസ്യബന്ധനത്തിലൂടെയുള്ള അറ്റാദായം ഏകദേശം 3 കോടി രൂപയുമാണ്. 2019 ൽ ആരംഭിച്ച ഈ പദ്ധതി 2020 - 21 കാലയളവിൽ പൂർത്തിയാക്കി.
 5. ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002 ലെ വകുപ്പ് 38 പ്രകാരം വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത വംശനാശഭീഷണി നേരിടുന്ന സസ്യങ്ങൾ സ്വസ്ഥാനത്തും, സ്വസ്ഥാനത്തിന് പുറത്തും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി 'കേരളത്തിലെ പശ്ചിമഘട്ട മേഖലയിലെ തെരഞ്ഞെടുത്ത വംശനാശഭീഷണി നേരിടുന്ന സസ്യ ഇനങ്ങളുടെ ജനിതക വൈവിധ്യ സംരക്ഷണവും ജനസംഖ്യാ പഠനവും' എന്ന പദ്ധതി ജെ.എൻ.ടി.ബി.ജി.ആർ.ഐ യുടെ സഹകരണത്തോടെ നടപ്പിലാക്കി. 2016 ൽ ആരംഭിച്ച ഈ പദ്ധതി 2020-21 കാലയളവിൽ പൂർത്തിയാക്കി.
 6. നാഷണൽ സെന്റർ ഫോർ സസ്റ്റൈനബിൾ കോസ്റ്റൽ മാനേജ്മെന്റ്- കേന്ദ്ര വനം-പരിസ്ഥിതി മന്ത്രാലയം, വേൾഡ് ബാങ്ക് എന്നിവയുടെ സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെ 'എൻഹാൻസിംഗ് കോസ്റ്റൽ ആൻഡ് ഓഷ്യൻ റിസോഴ്സ് എഫിഷ്യൻസി' എന്ന പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കുന്ന കാവുകളുടെ സംരക്ഷണത്തിനുള്ള കർമ്മപദ്ധതി (സമയക്രമം, ഉത്തരവാദിത്തപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങൾ, സാമ്പത്തിക പ്രോത്സാഹകൾ), മലബാർ ബൊട്ടാണിക്കൽ ഗാർഡൻ ആൻഡ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് പ്ലാന്റ് സയൻസസ് ന്റെ സഹായത്തോടെ തയ്യാറാക്കി സമർപ്പിച്ചു.
 7. റിപ്പോർട്ടിങ് കാലയളവിൽ, ജൈവവിഭവങ്ങൾ വാണിജ്യപരമായി ഉപയോഗിക്കുന്ന 19 സ്ഥാപനങ്ങൾ വാണിജ്യാവശ്യത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള മുൻകൂർ അനുമതിക്കായി അപേക്ഷകൾ സമർപ്പിച്ചു.

6.1. ഗവേഷണ പദ്ധതികൾ

6.1.1. കേരളത്തിൽ വ്യാപാരം ചെയ്യാവുന്നതും/വാണിജ്യ സാധ്യതകളുള്ളതുമായ ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഡാറ്റാബേസ് തയ്യാറാക്കലും അവയുടെ സാമ്പത്തിക മൂല്യനിർണ്ണയവും

കൃഷി , ഹോർട്ടികൾച്ചർ, പൂഷ്പകൃഷി, വനവിഭവങ്ങൾ (വന്യ പഴവർഗ്ഗങ്ങൾ, വന്യ പച്ചക്കറികൾ, ഔഷധ സസ്യങ്ങൾ, തടി, തേൻ, കൃഷ്ണമുതലായവ) ജലവിഭവങ്ങൾ (മൽസ്യം, കക്ക മുതലായവ) എന്നിങ്ങനെ വിവിധ മേഖലകളിലെ വ്യാപാരം ചെയ്യാവുന്ന ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഡാറ്റാബേസ് തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പദ്ധതി റിബിൾഡ് കേരള ഇനിഷ്യറ്റീവ്-ന്റെ ഭാഗമായി ബോർഡ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ജൈവവൈഭവങ്ങളുടെ ഉത്പാദകർ, വ്യാപാരികൾ, ജൈവവിഭവങ്ങൾ അസംസ്കൃത വസ്തുക്കളായി ഉപയോഗിക്കുന്ന വ്യവസായകർ, കയറ്റുമതിക്കാർ, വിവിധ സർക്കാർ വകുപ്പുകൾ എന്നിവർക്ക് വളരെ ഗുണകരമാവുന്നതാണ് ഈ പദ്ധതി. ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002 അനുസരിച്ച് ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്ന ഏജൻസികളായ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി, സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡുകൾ, ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ എന്നിവർക്കും ഈ വിവര ശേഖരണം വളരെയധികം പ്രയോജനപ്പെടുന്നതോടൊപ്പം ഈ ഏജൻസികൾക്ക് എ ബി എസ് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും പ്രയോജനപ്പെടുന്നതാണ്. ഇത്തരത്തിൽ വിവിധ ആവാസവ്യവസ്ഥകളിൽ നിന്നും ലഭ്യമാകുന്ന ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ മൂല്യനിർണ്ണയം എ ബി എസ് പോലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാന ചുവടുവയ്പ്പാണ്. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി റിപ്പോർട്ടിംഗ് കാലയളവിൽ ചുവടെ പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി.

- എ) അങ്ങാടി കടകളിലൂടെ വിപണനം ചെയ്യുന്ന ഔഷധ സസ്യങ്ങൾ, നേഴ്സറികൾ വഴി കച്ചവടം നടത്തുന്ന അലങ്കാര ചെടികൾ, മറ്റ് കാർഷിക വിളകൾ എന്നിവയുടെ വിവരശേഖരണം 14 ജില്ലകളും ആരംഭിച്ചു. എൻ.സി.സി കേന്ദ്രങ്ങളെ ഉപയോഗിച്ചാണ് സർവ്വേ നടത്തുന്നത്. ഇതിലേക്കായി 14 ജില്ലകളിൽ നിന്നും തെരഞ്ഞെടുത്ത 16 എൻ.സി.സി കേന്ദ്രങ്ങൾക്ക് പരിശീലനം നൽകി. 14 ജില്ലകളിൽ നിന്നുമായി 40 ഓളം അങ്ങാടികടകളിലെയും, 50 ഓളം നേഴ്സറികളിലെയും സർവ്വേ ഇതിനോടകം പൂർത്തിയാക്കി. തുടർവിവരശേഖരണം നടന്നു വരുന്നു.
- ബി) സംസ്ഥാനത്തെ 9 ജില്ലകളിലായുള്ള 131 മൽസ്യബന്ധന തുറമുഖങ്ങളിൽ നിന്നും സമുദ്ര ജൈവവൈവിഭവങ്ങളുടെ വിവരശേഖരണം നടത്തി. 131 മൽസ്യബന്ധന തുറമുഖങ്ങളിൽ നിന്നുമായി 30 ഓളം മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെയാണ് വിവര ശേഖരണം നടത്തിയത്.
- സി) വനത്തിൽ നിന്ന് ആദിവാസി സമൂഹങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്ന തടിയിതര വനവിഭവങ്ങളുടെയും കേരള വനം വകുപ്പിന്റെ വിവിധ ഡിപ്പോകൾ വഴി കഴിഞ്ഞ 5 വർഷക്കാലം വിപണനം ചെയ്ത തടിവൃക്ഷങ്ങളുടെയും വിവരശേഖരണം പൂർത്തിയാക്കി.
- ഡി) സാമ്പത്തിക മൂല്യം നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനായി 14 ജില്ലകളിൽ നിന്നുമുള്ള അമൂല്യമായ ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ മുൻഗണനാ പട്ടിക തയ്യാറാക്കി.
- ഇ) വിവിധ പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ രീതിശാസ്ത്രം, പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ, നാഴികക്കല്ലുകൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്ന റിപ്പോർട്ട്; സൂക്ഷ്മാണുക്കൾ, ആദിമ സസ്യങ്ങൾ, സപുഷ്പികൾ ശുദ്ധജല -സമുദ്ര ജല വിഭവങ്ങൾ എന്നിവ അടങ്ങിയ 124 ചെക്ക് ലിസ്റ്റുകൾ എന്നീ രണ്ട് റിപ്പോർട്ടുകൾ സമർപ്പിച്ചു.
- എഫ്) സസ്യജന്യ അസംസ്കൃത വസ്തുക്കളുടെയും മൂല്യവർദ്ധിത ഉത്പന്നങ്ങളുടെയും നിലവിലെ ശൃംഖല സംബന്ധിച്ച് പഠനം നടത്തി വിവരങ്ങൾ സമാഹരിക്കുകയും, സംസ്ഥാനത്തുടനീളമുള്ള അസംസ്കൃത മരുന്ന് വ്യാപരികളുമായി ഫോക്കസ് ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകൾ നടത്തുകയും ചെയ്തു. വിവിധ കൃഷിരീതികൾ, വിളവെടുപ്പ്, സംഭരണം, നവര അരിയിൽ നിന്നും വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത മൂല്യ വർദ്ധിത ഉത്പന്നങ്ങൾ, ഔഷധ സസ്യങ്ങളുടെ കൃഷി എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങളും പദ്ധതിയിലൂടെ കണ്ടെത്താൻ സാധിച്ചു.

6.1.2. കടലുണ്ടി - വള്ളിക്കുന്ന് കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ് - ആവാസവ്യവസ്ഥാ മൂല്യ നിർണ്ണയം

കേരളത്തിലെ ആദ്യത്തെ കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ് ആണ് കടലുണ്ടി വള്ളിക്കുന്ന് കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്. കടലുണ്ടി - വള്ളിക്കുന്ന് കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവിലെ തീരദേശ-സമുദ്ര ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ ആവാസ വ്യവസ്ഥാ മൂല്യനിർണ്ണയം എന്ന പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി അവിടുത്തെ കണ്ടൽക്കാടുകൾ, കണ്ടൽ അനുബന്ധ സസ്യങ്ങൾ, കക്ക/ചിപ്പി വർഗ്ഗങ്ങൾ, പക്ഷികൾ, കൊഞ്ചുകൾ, മൽസ്യങ്ങൾ, ഞണ്ടുകൾ, സസ്യപ്ലവകങ്ങൾ, ജന്തുപ്ലവകങ്ങൾഎന്നിവയുൾപ്പെടെയുള്ള ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ നിലവിലെ സ്ഥിതി രേഖപ്പെടുത്തി. ഇതിൽ മധ്യ-തെക്കേ അമേരിക്കയിൽ കാണപ്പെടുന്ന ബ്രാക്കിഷ് വാട്ടർ മസ്സൽ എന്നയിനം ചിപ്പിയുടെ സാന്നിധ്യമാണ് അഴിമുഖത്തിനു ഏറ്റവും ഭീഷണിയായി തിരിച്ചറിഞ്ഞത്. മലിനീകരണവും, മണൽത്തിട്ടകളുടെ രൂപീകരണവുമാണ് തിരിച്ചറിഞ്ഞ മറ്റു പ്രധാന പ്രശ്നങ്ങൾ. ഈ പ്രദേശത്തിന്റെ സംരക്ഷണത്തിനായുള്ള

നയരൂപീകരണങ്ങൾ രൂപവൽക്കരിക്കുന്നതിനു പദ്ധതി റിപ്പോർട്ട് സഹായകരമാകുന്നതാണ്. ഈ റിസർവിന് കണക്കാക്കുന്ന മൊത്തം സാമ്പത്തികമൂല്യം 56.11 ദശലക്ഷം രൂപയും, മൽസ്യബന്ധനത്തിലൂടെയുള്ള അറ്റാദായം ഏകദേശം 3 കോടി രൂപയുമാണ്. 2019 ൽ ആരംഭിച്ച ഈ പദ്ധതി 2020-21 കാലയളവിൽ പൂർത്തിയാക്കി. പദ്ധതിയുടെ അന്തിമ അവലോകനവും, അവതരണവും 24.03.2021 ന് നടന്നു.

6.1.3. കേന്ദ്ര വനം-പരിസ്ഥിതി മന്ത്രാലയം വിജ്ഞാപനം ചെയ്തിരിക്കുന്ന വംശനാശ ഭീഷണി നേരിടുന്ന സസ്യങ്ങളുടെ പ്രജനനത്തിനുള്ള ചട്ടങ്ങൾ

ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002 ലെ വകുപ്പ് 38 പ്രകാരം വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത വംശനാശഭീഷണി നേരിടുന്ന സസ്യങ്ങൾ സ്വസ്ഥാനത്തും, പുറത്തും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി 'കേരളത്തിലെ പശ്ചിമഘട്ട മേഖലയിലെ തെരഞ്ഞെടുത്ത വംശനാശഭീഷണി നേരിടുന്ന സസ്യ ഇനങ്ങളുടെ ജനിതക വൈവിധ്യ സംരക്ഷണവും ജനസംഖ്യാ പഠനവും' എന്ന പേരിൽ ഒരു പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി ആരംഭിച്ചു. പദ്ധതി 2016 ൽ ജെ.എൻ.ടി.ബി.ജി.ആർ.ഐ. യുമായി സഹകരിച്ച് 2021 ൽ പൂർത്തിയാക്കി. ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002 പ്രകാരം വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത 26 സസ്യ ഇനങ്ങളിൽ 6 എണ്ണത്തിന്റെ തൽസ്ഥിതിയും ഭീഷണി നിലയും വിലയിരുത്തി. മുൻഗണന നൽകി സംരക്ഷിക്കേണ്ടതും പുനഃസ്ഥാപിക്കേണ്ടതുമായ സസ്യങ്ങളുടെ പട്ടിക തയ്യാറാക്കുകയും, ചിലതിനെ ഇടുക്കിയിലും വയനാട് ജില്ലകളിലും പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നതിനും സാധിച്ചു. പഠനത്തിന്റെ ഭാഗമായി കണ്ടെത്തിയ പ്രധാന നിരീക്ഷണങ്ങളിലൊന്ന് *പാഫിയോപെഡിലം ഡ്രുഗെര*, *വാൻഡ തയ്റ്റസി* എന്നീ ഓർക്കിഡുകൾ ഗുരുതര വംശനാശ ഭീഷണി നേരിടുന്നു എന്നതാണ്. ഇവ ഐ.യു.സി.എൻ ഗൈഡ്ലൈൻ 3.1 ൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഇവ ഏകദേശം 10 ചതുരശ്ര കിലോമീറ്ററിൽ താഴെ മാത്രമാണ് വ്യാപിച്ചു കാണപ്പെടുന്നത്. മാത്രവുമല്ല ഇവയുടെ ആവാസ വ്യവസ്ഥ ഗുരുതരമായി നശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിനാലും നിലവിലുള്ളവ സംരക്ഷിത പ്രദേശങ്ങൾക്ക് പുറത്തായതിനാലും ഇവയിൽ ജനിതകവൈവിധ്യമൂല്യം വളരെ ശുഷ്കമാണ്. വളരെ കുറഞ്ഞ പുനരുത്പാദനശേഷിയുള്ളതിനാലും, ആവാസവ്യവസ്ഥ ചുരുങ്ങിയതിനാലും *ഡക്കാലെപിസ് അരാലിപത്ര* എന്നയിനം സസ്യം ഐ.യു.സി.എൻ. ബി1 എ + ബി2 എ പ്രകാരം നശിക്കപ്പെടാൻ സാധ്യതയുള്ള വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. പദ്ധതിയുടെ അന്തിമ അവലോകനവും, അവതരണവും 24.03.2021 ന് നടന്നു.

6.1.4. കേരളത്തിലെ വംശനാശ ഭീഷണി നേരിടുന്ന ജീവജാലങ്ങളുടെ വിലയിരുത്തലും റെഡ് ഡാറ്റ ബുക്ക് തയ്യാറാക്കലും

ഐ.യു.സി.എൻ.പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതും, കേന്ദ്ര പരിസ്ഥിതി മന്ത്രാലയം വിജ്ഞാപനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതും, കേരളത്തിലെ മറ്റ് വിജ്ഞാപനങ്ങൾ/നിയമനിർമ്മാണങ്ങൾ പ്രകാരമുള്ളതുമായ വംശനാശഭീഷണി നേരിടുന്ന വിവിധ സസ്യ-ജന്തുജാലങ്ങളുടെ സമഗ്രമായ വിശദാംശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയുള്ള പട്ടിക തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി ഒരു പദ്ധതി 2020-ൽ കെ.എസ്.ബി.ബി., ജെ.എൻ.ടി.ബി.ജി.ആർ.ഐ., സുവോളജിക്കൽ സർവ്വേ ഓഫ് ഇന്ത്യ, സെൻട്രൽ മറൈൻ ഫിഷറീസ് റീസേർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് എന്നിവരുമായി സഹകരിച്ചു നടപ്പിലാക്കി. വാണിജ്യസാധ്യതകളുള്ള ജീവജാലങ്ങളുടെ സുസ്ഥിര ഉപയോഗത്തിനായുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ തയ്യാറാക്കി ശുപാർശ ചെയ്യുകയാണ് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. നിലവിൽ തുടർന്ന് വരുന്ന ഈ പദ്ധതി, 2020-2021 കാലയളവിൽ പൂർത്തിയാകും. പദ്ധതിയുടെ ഇടക്കാല പുരോഗതി അവലോകനം 24.03.2021 ന് നടന്നു.

6.1.5. ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിന്റെ സുസ്ഥിര മാതൃകകൾ

കൊല്ലം മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ ബി.എം.സി മുഖേന കെ.എസ്.ബി.ബി യുടെ സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെയും ജെ.എൻ.ടി.ബി.ജി.ആർ.ഐ യുടെ സാങ്കേതിക പിന്തുണയോടെയും ആശ്രാമം ജൈവവൈവിധ്യ പൈതൃക കേന്ദ്രത്തിൽ ശലഭപാർക്ക് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രാരംഭ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു.

6.1.6. മിയാവാക്കി മാതൃക നഗരവനങ്ങൾ

തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം ജില്ലകളിലെ സർക്കാർ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള ഭൂമികളിൽ മിയാവാക്കി മാതൃക നഗരവനങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ച് വരികയാണ്.

6.2. ബാഹ്യ ധന സഹായത്തോടെ നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതികൾ

6.2.1. മൂന്നാർ ഹൈറേഞ്ച് മൗണ്ടൻ ലാൻഡ്സ്കേപ്പ് പ്രൊജക്ട്:

യു.എൻ.ഡി.പി യുടെ സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെ, 'മൂന്നാർ ഹൈറേഞ്ച് മൗണ്ടൻ ലാൻഡ്സ്കേപ്പ്

പ്രൊജക്റ്റ് എന്ന പദ്ധതി, കേരളത്തിലെ ഇടുക്കി, എറണാകുളം, തൃശ്ശൂർ ജില്ലകളിലെ 11 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലായി നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു.

രണ്ട് പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ നടത്തിയത്. 1 വർഷത്തേക്ക് അനുവദിച്ച ഈ പദ്ധതി, റിപ്പോർട്ടിന് കാലയളവിൽ പൂർത്തീകരിച്ചു.

പദ്ധതി 1 : നിലവിലുള്ള വിവിധ ജീവിവർഗ്ഗങ്ങളുടെ (സസ്യ-ജന്തു ജാലങ്ങൾ) വിവരശേഖരണവും കോഡീകരണവും

പദ്ധതി 2 : പഠന മേഖലകളിലെ പരിസ്ഥിതിക - ആവാസ വ്യവസ്ഥകളിലൂടെ മാറ്റത്തിന്റെ അവലോകനവും; തെരഞ്ഞെടുത്ത യൂണിറ്റുകളിലെ പരിസ്ഥിതിക മാറ്റത്തിന്റെ പഠനവും

പ്രധാന നേട്ടങ്ങൾ

1. പദ്ധതി പഠന പ്രദേശത്തെ 10 ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലെ ബി.എം.സി. അംഗങ്ങൾക്കും, പഞ്ചായത്ത് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും, വിവിധ ഉപയോക്തൃ സംഘങ്ങളുമായും തല്പരകക്ഷികളുമായും ചർച്ചകൾ നടത്തി.
2. നിലവിലെ ഐ.യു.സി.എൻ.ന്റെയും, വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിലയുടെയും, തദ്ദേശീയതയുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ പഠനമേഖലയിലുള്ള സസ്യങ്ങളുടെയും ജന്തുക്കളുടെയും (പക്ഷികൾ, ഉരഗങ്ങൾ, തുമ്പികൾ, ചിത്രശലഭങ്ങൾ, നിശാശലഭങ്ങൾ, സസ്തനികൾ) പട്ടിക തയ്യാറാക്കുകയും, പ്രസ്തുത വിവരങ്ങൾ അതാതു ബി.എം.സി. കളിലെ പി.ബി.ആർ. ൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.
3. പഠനമേഖലയിൽ അധിവസിക്കുന്ന ആദിവാസി സമൂഹങ്ങളുടെ ജൈവവിഭവങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പരമ്പരാഗത അറിവുകൾ രേഖപ്പെടുത്തി.
4. നിലവിലുള്ള പി.ബി.ആർ കളിലെ പോരായ്മകൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനായി ബി.എം.സി തലത്തിൽ വിപുലമായ കൂടിയാലോചന യോഗങ്ങൾ സംഘടിപ്പിച്ചു. കൂടാതെ, പി.ബി.ആർ. പരിഷ്കരിക്കുന്നതിലേക്കായി പുതുതായി രൂപപ്പെടുത്തിയ മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷന്റെ ഫീൽഡ് തലത്തിലെ പ്രയോഗക്ഷമത പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്തു.
5. PBR-ൽ (ePBR) നിലവിലുള്ള ന്യൂനതകൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനും അവ പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുമായി ഒരു മത്തര്യോജി മാനുവൽ തയ്യാറാക്കി.
6. ഭീഷണി നില, ആവശ്യകത, ലഭ്യത, വിപണിയിലെ മൂല്യം, പരിസ്ഥിതിക സേവനത്തിലുള്ള പ്രാധാന്യം എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിവിധ പഞ്ചായത്തുകളിൽ നിന്ന് ലഭ്യമാകുന്നതോ/വ്യാപാരം ചെയ്യുന്നതോ ആയ ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ പട്ടിക തയ്യാറാക്കി.
7. കഴിഞ്ഞ രണ്ടു വർഷങ്ങളിൽ വൻതോതിൽ വ്യാപാരം ചെയ്ത 15 ഓളം തടിയിതര വനവിഭവങ്ങളുടെ വിവരശേഖരണം നടത്തി. കാട്ടുകുരുമുളക് (പൈപ്പർ ബ്രാക്കിസ്റ്റാക്യം), കരിങ്കുറിഞ്ഞി (സ്ക്രോബിലാന്തസ് സീലിയേറ്റ), പീനാറി (സ്റ്റെർക്കൂലിയാ ഫോയിറ്റിട) മരോട്ടി (ഹിഡ്നോകാർപസ് പെന്റാൻഡ്രസ്), പാച്ചോറ്റിത്തോലി (സിംപ്ളോക്കസ് കൊച്ചിൻചൈനൻസിസ്) എന്നിവ ഇവയിൽ ചിലതാണ്.
8. കാട്ടുപടവലം (ട്രൈക്കോസാന്തസ് കുക്കുമെറിനാ) എന്നയിനം ഔഷധ സസ്യത്തിന്റെ ശേഖരണസ്ഥലം മുതൽ ആയുർവേദ മരുന്ന് കമ്പനികൾ വരെയുള്ള വ്യവഹാരത്തിന്റെ വഴികൾ തിരിച്ചറിയുന്നതിന് സാധിച്ചു.
9. മൂന്നാർ ഭൂപ്രകൃതിയുടെ ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ മാറ്റത്തിന്റെ/നശീകരണത്തിന്റെ കാരണങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുന്നതിനായി വിവിധ കാലഘട്ടങ്ങളിലെ (2006, 2016, 2020) ഭൂവിനിയോഗം, സസ്യാവരണങ്ങളും അവയുടെ സവിശേഷതകളും (വനങ്ങളും, കാർഷിക രീതികളും) അധിവാസ-നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ജലശാസ്ത്രപരമായ സവിശേഷതകൾ, ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ സവിശേഷതകൾ, മണ്ണിന്റെ സവിശേഷതകൾ തുടങ്ങിയ പരിവർത്തനാത്മകമായ സവിശേഷതകൾ പഠനവിധേയമാക്കി.
10. ഭൂവിനിയോഗത്തിലുണ്ടായ മാറ്റത്തിൽ ഉല്പാദന മേഖലകളുടെയും, അവയുടെ ചാലകങ്ങളുടെയും സ്വാധീനം പഠിച്ചു. അതോടൊപ്പം വിവിധ സമൂഹങ്ങളിലും സ്ഥാപനങ്ങളിലും ചെലുത്തുന്ന സ്വാധീനം 'പങ്കാളിത്ത ഗ്രാമ വിശകലനം' വഴി വിശകലനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു.

ഭൂവിനിയോഗത്തിലുണ്ടായ മാറ്റത്തിൽ ഉല്പാദന മേഖലകളുടെയും, അവയുടെ ചാലകങ്ങളുടെയും സ്വാധീനം ജി.ഐ.എസ് ഉപയോഗിച്ച് പഠിച്ചു. പ്രധാന കണ്ടെത്തലുകൾ ഇവയാണ്. പഠന മേഖലയിലെ കൃഷി ഭൂമിയുടെ വിസ്തൃതിയിൽ പ്രകടമായ വർദ്ധനവ്, 26581 ൽ നിന്നും 43710 ഹെക്ടറായി രേഖപ്പെടുത്തി. വിസ്തൃതിയിൽ വർദ്ധനവ് രേഖപ്പെടുത്തിയ മറ്റ് ഭൂഭാഗം അധിവാസ-നിർമ്മാണ പ്രദേശങ്ങളാണ്, ഇത് 399 ഹെക്ടറിൽ നിന്നും 1584 ഹെക്ടറായി വർദ്ധിച്ചു. വനം, ജലാശയങ്ങൾ, തരിശുഭൂമികൾ, പുൽമേട് എന്നീ ആവാസവ്യവസ്ഥകളുടെ വിസ്തീർണത്തിൽ വൻകുറവ് വരുന്നതായി കാണുവാൻ സാധിച്ചു. അതു

പോലെ വനമേഖലയുടെ വിസ്തീർണ്ണം 157531 ഹെക്ടറിൽ നിന്ന് 141474 ഹെക്ടറായി കുറഞ്ഞു. കണക്കുകൾ പ്രകാരം നിശ്ചിത വർഷങ്ങളിൽ വനവിസ്തൃതിയിൽ വന്നിട്ടുള്ള കുറവ് 9657 ഹെക്ടറാണ്. ഇത് മൊത്തം വനവിസ്തൃതിയുടെ 6.3% വരും. പഠനമേഖലയിലെ 5 പഞ്ചായത്തുകളായ ചിന്നക്കനാൽ, ദേവികുളം, കാന്തല്ലൂർ, മൂന്നാർ, വട്ടവട എന്നിവിടങ്ങളിലാണ് ഈ വനവിസ്തൃതിയുടെ നഷ്ടം പ്രധാനമായും രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

11. ഭൂപ്രകൃതിയിലുണ്ടായ മാറ്റത്തിന്റെ പ്രധാന പ്രേരകങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രാദേശിക ധാരണകൾ വ്യത്യസ്ത വിഭവ-ഉപയോക്തൃ ഗ്രൂപ്പുകളിൽ നിന്നും ശേഖരിച്ചു. മാങ്കുളം ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിലെ കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനത്തിലും സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക വിഷയത്തിലുമുണ്ടായിട്ടുള്ള മാറ്റങ്ങളെക്കുറിച്ച് ജനങ്ങൾക്കുള്ള ധാരണകൾ പ്രദേശവാസികൾ, ആദിവാസി സമൂഹങ്ങൾ, ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സാമൂഹിക കൂട്ടായ്മകൾ എന്നിവർക്കിടയിൽ നിന്നും ശേഖരിച്ച് വിശകലനം ചെയ്യുകയും ഇത് പ്രാദേശിക ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ മാപ്പിങ്ങിനും, ഉപയോഗത്തിലുണ്ടായിരിക്കാണ്ടിരിക്കുന്ന മാറ്റം മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും പ്രയോജനപ്പെടുത്തി.
12. നല്ല ആരോഗ്യത്തിനും പോഷണത്തിനുമായി കാർഷിക-മത്സ്യ ജൈവവൈവിധ്യം മുഖ്യധാരയിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുന്നതിനുള്ള നയം രൂപീകരിക്കുന്നതിനായി വിശദമായ കൂടിയാലോചന യോഗങ്ങൾ സംഘടിപ്പിച്ചു.

6.2.2 ദേശീയ ഔഷധ സസ്യ ബോർഡ് ധനസഹായത്തോടെ ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന 'ഔഷധ സസ്യ വിഭവങ്ങളുടെ വിഭവ വർദ്ധന, സുസ്ഥിര വിളവെടുപ്പ്, മൂല്യ വർദ്ധന' പദ്ധതി

കേരളത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ആദിവാസികൾ തിങ്ങിപ്പാർക്കുന്നത് വയനാട് ജില്ലയിലാണ്. ഇത് കേരളത്തിലെ ആകെ ജനസംഖ്യയുടെ 18.5% ശതമാനവും സംസ്ഥാനത്തെ ആകെ ആദിവാസി ജനസംഖ്യയുടെ മൂന്നിലൊന്നുമാണ്. ആദിവാസി സമൂഹം വനത്തിൽ നിന്ന് ഔഷധസസ്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും വനസംരക്ഷണ സമിതികൾ വഴിയോ ഗിരിജൻ സൊസൈറ്റികൾ വഴിയോ വിൽക്കുകയും ഉപജീവനത്തിനായി വരുമാനം കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. അഞ്ച് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപന പരിധികളിൽ വരുന്ന വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങളും ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികളും തമ്മിൽ ഒരു ബന്ധം സൃഷ്ടിക്കാനും അങ്ങനെ മെച്ചപ്പെട്ട വരുമാനം ഉണ്ടാക്കാനും അവരുടെ ഉപജീവനമാർഗ്ഗം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നു. മൂന്ന് വർഷത്തെ പദ്ധതി രണ്ട് വർഷത്തേക്ക് കൂടി നീട്ടുകയും റിപ്പോർട്ടിംഗ് കാലയളവിൽ വിജയകരമായി പൂർത്തിയാക്കുകയും ചെയ്തു. പദ്ധതിയുടെ പ്രധാന നേട്ടങ്ങൾ ചുവടെ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

1. വയനാട്ടിലെ 5 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ (തവിഞ്ഞാൽ, നൂൽപ്പുഴ, പുതാടി, തിരുനെല്ലി, പൊഴുതന) എന്നിവിടങ്ങളിൽ വെയർഹൗസും ഡ്രയിംഗ് യാർഡും പോലുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചു. ഔഷധച്ചെടികൾ പൊടിക്കുന്ന യന്ത്രം തിരുനെല്ലി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.
2. ഉയർന്ന ഗുണമേന്മയുള്ള നടീൽ വസ്തുക്കൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നതിനായി എം.എസ്.എസ്.ആർ.എഫ് ന്റെ സഹകരണത്തോടെ ഒരു ഔഷധ സസ്യ നഴ്സറി നിർമ്മിച്ചു.
3. അഞ്ച് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലുമായി വിവിധ ഔഷധ സസ്യങ്ങളുടെ 50000 തൈകൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ചു.
4. വനിതാ വനിതാ സംഘങ്ങൾ 35,000 ഔഷധസസ്യതൈകൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുകയും ഇവ അവരുടെ വീട്ടുവളപ്പിൽ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുകയും പ്രാദേശിക ആയുർവേദ ഉൽപ്പാദന യൂണിറ്റുകൾ വഴി വിപണനം (ബെ-ബാക്ക് പോളിസി) നടത്തുന്നതിനുള്ള ക്രമീകരണങ്ങളും ചെയ്തു.
5. പദ്ധതിയുടെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ, കുടുംബശ്രീ, മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി എന്നിവയിലെ തൊഴിലാളികൾക്ക് ഔഷധ ചെടികൾ നടുമ്പുന്നതിനും മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുമായുള്ള പരിശീലനവും നൽകി. പദ്ധതി കാലയളവിൽ നടത്തിയ പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ,
 - » ബി.എം.സി അംഗങ്ങൾക്ക് പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചും അത് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചും അവബോധം/നൈപുണ്യ വികസനം എന്നിവയ്ക്കായി 7 പരിശീലനങ്ങൾ നടത്തി.
 - » തല്പരകക്ഷികളും (stakeholders) നിർമ്മാതാക്കളും തമ്മിലുള്ള രണ്ട് വ്യവസായ കൂടിക്കാഴ്ചകൾ നടത്തി.
 - » മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപ്പന്ന നിർമ്മാണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കുടുംബശ്രീ, സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങൾ, കർഷകർ, ആദിവാസി ചികിത്സകർ, വി.എസ്.എസ്, ഇ.ഡി.സി തുടങ്ങിയ ടാർഗെറ്റ് ഗ്രൂപ്പുകളെ ഉൾപ്പെടുത്തി രണ്ട് പരിശീലന പരിപാടികൾ നടത്തി.
 - » കുടുംബശ്രീയിൽ നിന്ന് തിരഞ്ഞെടുത്ത കോർ ഗ്രൂപ്പ് അംഗങ്ങൾക്കുള്ള വിപുലമായ പരിശീലനം (5 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ നിന്ന് 5 വീതം) സംഘടിപ്പിച്ചു.

- » ബി.എം.സിയുടെ രക്ഷാകർതൃത്വത്തിൽ ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലും ഔഷധസസ്യ ട്രസ്റ്റുകൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തു.
- » സസ്യങ്ങളുടെ വിപണനത്തിനായി, വി.എസ്.എസ്, ആദിവാസി സമൂഹം, കർഷകർ, ഇ.ഡി.സി എന്നിവർക്ക് സുസ്ഥിരമായ ശേഖരണം, സംഭരണം തുടങ്ങിയവയ്ക്കായി മൂന്ന് പരിശീലന പരിപാടികൾ നടത്തി.

6. ബോധവൽക്കരണ സാമഗ്രികൾ

1. 2015 കാലയളവിൽ ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ (ബി.എം.സി) മുഖേന നടത്തിയ ഔഷധ സസ്യങ്ങളുടെ വിഭവ വർദ്ധനവ്, സുസ്ഥിര വിളവെടുപ്പ് വിഭവങ്ങളുടെ മൂല്യവർദ്ധനവ്.
2. ഔഷധ സസ്യങ്ങളുടെയും സുഗന്ധ വിളകളുടെയും ശരിയായ ശേഖരണം, സംസ്കരണം, സംഭരണം, വിൽപന' എന്നിവക്കുള്ള മാർഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അടങ്ങിയ കൈപുസ്തകം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.
3. രണ്ടു പുസ്തകങ്ങൾ കൂടി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. 'ജൈവവൈവിധ്യത്തിലേക്കുള്ള ഉൾക്കാഴ്ച രോഗ പ്രതിരോധശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന വന്യ ഔഷധ സസ്യങ്ങൾ' കേരളത്തിലെ ആദിവാസി സമൂഹങ്ങൾ പ്രത്യേകമായി ഉപയോഗിക്കുന്ന, പ്രതിരോധശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതും ആൻറിവൈറൽ പ്രവർത്തന ശേഷിയുള്ളതുമായ 10 ഔഷധ സസ്യങ്ങൾ.
4. 'ജൈവവൈവിധ്യത്തിലേക്കുള്ള ഉൾക്കാഴ്ച രോഗപ്രതിരോധ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന വന്യ ഭക്ഷ്യ സസ്യങ്ങൾ'. കേരളത്തിലെ ആദിവാസി സമൂഹങ്ങൾ പ്രത്യേകമായി ഉപയോഗിക്കുന്ന രോഗ പ്രതിരോധ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന 10 വന്യ ഭക്ഷ്യ സസ്യങ്ങൾ.

പദ്ധതിയുടെ അന്തിമ വിലയിരുത്തൽ ശ്രീ. സി.കെ.ശശീന്ദ്രൻ, എം.എൽ.എ, ശ്രീ. കെ.വി.ഗോവിന്ദൻ (ബോർഡ് അംഗം) എന്നിവരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടന്നു. പദ്ധതിയുടെ സുസ്ഥിരത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി കേരള സർക്കാരിന്റെ വയനാട് പ്രത്യേക പാക്കേജ് പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി തുടരുവാൻ തീരുമാനിച്ചു.

6.2.3 കാവുകളുടെ സംരക്ഷണം

ലോക ബാങ്കിന്റെ ധനസഹായത്തോടെ, കേന്ദ്ര പരിസ്ഥിതി മന്ത്രാലയത്തിന്റെയും നാഷണൽ സെന്റർ ഫോർ സസ്റ്റെയ്നബിൾ കോസ്റ്റൽ മാനേജ്മെന്റിന്റെയും കീഴിൽ 'Enhancing Coastal and Ocean Resources Efficiency (ENCORE)' എന്ന പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി കാവുകളുടെ സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു ഒരു വിശദമായ പദ്ധതി രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. പ്രസ്തുത പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി കേരളത്തിലെ 113 കാവുകളുടെ വിസ്തൃതി, ലൊക്കേഷൻ, ഉടമസ്ഥാവകാശം, കാവുകളെ സംബന്ധിച്ച പൊതുജന സങ്കല്പം എന്നിങ്ങനെ എല്ലാ വിവരങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു സമഗ്രപഠനമാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം. കൂടാതെ, ഓരോ കാവിലെയും തദ്ദേശീയവും വംശനാശ ഭീഷണി നേരിടുന്നതുമായ സസ്യങ്ങളുടെ വിവരങ്ങളും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. കേരളത്തിലെ തീരദേശ പഞ്ചായത്തുകളിലായി നിലവിലുള്ള 745 കാവുകളെയും കണ്ടുപിടിച്ച് തിരിച്ചറിയാനും ഈ പഠനം ലക്ഷ്യമിടുന്നു. കേരളത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ കാവുകളുള്ളത് ആലപ്പുഴ ജില്ലയിലാണ് (214 കാവുകൾ). ഏറ്റവും കുറവ് കാവുകൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിരിക്കുന്നത് എറണാകുളം ജില്ലയിൽ നിന്നാണ് (3 കാവുകൾ). ആകെ 92 ഇനം മരങ്ങൾ, 144 ഇനം കുറ്റിച്ചെടികൾ, മറ്റ് വള്ളിച്ചെടികൾ, ഓഷധികൾ എന്നിവയും രേഖപ്പെടുത്തി.

തീരദേശ നഗര ആവാസവ്യവസ്ഥകളിൽ കാണപ്പെടുന്ന പക്ഷി വർഗ്ഗങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിലും കാവുകൾ ഒരു പ്രധാന പങ്കുവഹിക്കുന്നു. 49 കുടുംബങ്ങളിൽപ്പെടുന്ന 111 പക്ഷി ഇനങ്ങളെ ഇതുവരെ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. വടക്കൻ കേരളത്തിലെ കാവുകളിൽ പ്രധാനമായും കണ്ടുവരുന്നത് വനപക്ഷികളായ കാട്ടു കോഴി (ഗാലസ് സോണറാറ്റി), ലളിതപക്ഷി (ഐറീന പ്യൂയല്ല), നീലക്കുരുവി (സയോർണിസ് ടിക്കല്ലേ), തീക്കാക്ക (ഹെർപാക്ട്രസ് ഫാസ്റ്റിയേറ്റസ്), ചിത്രാംഗം മരംകൊത്തി (ഹെമിസിർകസ് കാനന്റേ), ചുളക്കാക്ക (മയോഫോണസ് ഹോർസ്മെൽഡി), ചിലന്തി പിടിയൻ (അരാക് നോതീറ ലോൻജിറോസ്) തുടങ്ങിയവയാണ്. കൂടാതെ, പശ്ചിമ ഘട്ടത്തിൽ മാത്രം കാണപ്പെടുന്ന കോഴിവേഴാമ്പൽ (ഒസിസെറോസ് ഗ്രസിയസ്) ചെഞ്ചിലപ്പൻ പക്ഷി (റൂഫസ് ബാബ്ളർ) കളുടെ സംരക്ഷണത്തിലും വടക്കൻ കേരളത്തിലെ കാവുകൾക്കു പങ്കുണ്ട്. പ്രസ്തുത പഠനത്തിന്റെ ഭാഗമായി 5 പരുന്ത് ഇനങ്ങളെയും, 4 മുങ്ങ ഇനങ്ങളെയും വടക്കൻ കേരളത്തിലെ കാവുകളിൽ നിന്ന് കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. കാസർഗോഡ് ജില്ലയിലെ തീരദേശ കാവായ ഇടയിലക്കാട് കാവിൽ നിന്ന് വെള്ളവയറൻ കടൽപ്പരുന്ത് (ഹാലിറ്റസ് ലെക്കോഗൈസർ)ന്റെ പ്രജനനം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇവയ്ക്കു പുറമേ, വടക്കൻ കാവുകളിൽ നിന്ന് 17 ഇനം വിദൂര ദേശാടന പക്ഷികളെ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. IUCN ന്റെ കണക്കു പ്രകാരം വംശനാശ ഭീഷണിയുടെ വക്കിലായ വെള്ള അരിവാൾ കൊക്കിനെ (ത്രെസ്കോർണിസ് മെലനോസെഫാലസ്) താഴേക്കാവ് എന്ന കാവിൽ നിന്ന് കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്.

6.3. ജൈവ വിഭവങ്ങളുടെ പ്രാപ്യതയും ആനുകൂല്യങ്ങളുടെ പങ്കിടലും

1. ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002 ലെ വകുപ്പ് 3 പ്രകാരമുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരവും തുടർന്ന് എൻ.ബി.എ. യുമായി ഒപ്പുവെച്ച കരാറുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ജൈവവൈവിധ്യത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന പ്രയോജനങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്ന/താൽപര്യപ്പെടുന്ന വ്യക്തികളുടെ/സ്ഥാപനത്തിന്റെ സജീവ പങ്കാളിത്തത്തോടെ അനുയോജ്യമായ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.
2. ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002, വകുപ്പ് 7, കേരള ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ 2008, ചട്ടം 16 എന്നിവ പ്രകാരം ജൈവവിഭവങ്ങൾ വാണിജ്യപരമായി ഉപയോഗിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ബോർഡ് നോട്ടീസ് നൽകി. ഇതിൻ പ്രകാരം 19 വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ ജൈവവിഭവങ്ങൾ വാണിജ്യാവശ്യത്തിനായ് ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള മുൻകൂർ അനുമതിക്കായ് അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ചു.
3. റിപ്പോർട്ടിന് കാലയളവിൽ കേരളത്തിലെ ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ വാണിജ്യപരമായ ഉപയോഗത്തിനായി ഫാറം 1 ൽ 9 അപേക്ഷകളും, ഫാറം 10 ൽ 8 അപേക്ഷകളും എൻ.ബി.എ യിൽ നിന്നും ലഭിച്ചു.

6.4. സർക്കാരിന് സമർപ്പിച്ച ഉത്തരവുകളും റിപ്പോർട്ടുകളും

1. പൈനാപ്പിൾ ഫാമുകളിലെ കീടനാശിനികളുടെ ഉപയോഗം: ബഹു. കേരള ഹൈക്കോടതിയുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം പൈനാപ്പിൾ ഫാമുകളിലെ കീടനാശിനികളുടെ ഉപയോഗം സംബന്ധിച്ച് കെ. എസ്.ബി.ബി ഒരു പഠനം നടത്തുകയുണ്ടായി. ബഹു. കേരള ഹൈക്കോടതിയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങളും, കെ.എസ്.ബി.ബി യുടെ ശുപാർശകളും പരിഗണിച്ച് പൈനാപ്പിൾ ഫാമുകളിൽ കീടനാശിനി ഉപയോഗം കുറയ്ക്കുന്നതിനായി, കേരള സർക്കാർ, ജി.എ.പി (ഗുഡ് അഗ്രിക്കൾച്ചറൽ പ്രാക്ടീസസ്) ഉത്തമ കാർഷിക രീതികൾ എന്നിവയ്ക്കുള്ള മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചു. (ഗസറ്റ് വിജ്ഞാപനം അഗ്രിക്കൾച്ചർ (എൻ.സി.എ) വകുപ്പ് നം. ജി ഓ (പി) 21/ 2020/അഗ്രി. തീയതി 21/12/ 2020 തിരുവനന്തപുരം).
2. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002 ൽ വരുത്താനുദ്ദേശിക്കുന്ന കരട് ഭേദഗതികളെക്കുറിച്ചുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് സമർപ്പിച്ചു.
3. കേരള ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ നടപ്പാക്കൽ: കേരള നിയമസഭയുടെ സബോർഡിനേറ്റ് ലെജിസ്ലേറ്റീവ് സമിതി, കേരളം ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ 2008 എസ്.ആർ.ഒ നമ്പർ 602/ 2008, 772/2017 എന്നിവയുടെ നടപ്പാക്കൽപരിശോധിക്കുകയും. 16/06/2017 ൽ കെ എസ് ബി ബി ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായി വിശദമായ ചർച്ച നടത്തുകയും ചെയ്തു. തുടർന്ന്, 25/07/2017 നും 26/09/2017 നും വയനാട്ടിലും നെല്ലിയാമ്പതിയിലും വച്ച് രണ്ട് തെളിവെടുപ്പുകൾ നടത്തുകയും, മൊത്തം 35 ശുപാർശകൾ ലെജിസ്ലേറ്റീവ് സമിതിയുടെ 11-ാം മത് റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി 27/11/2020 ൽ സർക്കാരിന് സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.
4. കേരള പുനർനിർമ്മാണ പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി ജൈവവൈവിധ്യ മേഖലയിൽ നിന്നുള്ള പരിഷ്കരിച്ച അജണ്ടകൾ: റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള അജണ്ടകൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്.

എ) സുസ്ഥിരമല്ലാത്ത ഉപയോഗവും, അമിതചൂഷണവും നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും, ജൈവവിഭവങ്ങളിലേക്കുള്ള പ്രവേശനം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനായി ഒരു നിരീക്ഷണ ചട്ടക്കൂട് വികസിപ്പിക്കുക. ബി) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ജൈവസമ്പത്ത് സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി, ജൈവവൈവിധ്യ പൈതൃക സ്ഥലങ്ങളും മറ്റ് പ്രദേശാധിഷ്ഠിത സംരക്ഷണ പദ്ധതികളും (OECM) ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രാദേശിക ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ നയം വികസിപ്പിക്കുക സി) ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിനായുള്ള പ്രാദേശിക കർമ്മ പദ്ധതികൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിനും, പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ അവ നടപ്പാക്കുന്നതിനും, നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും, ജൈവവൈവിധ്യ ബഡ്ജറ്റിന്, ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ടുകൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും, ജൈവവിഭവങ്ങളിലേക്കുള്ള പ്രവേശനം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും, ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികളെ (ബി.എം.സി) ശക്തിപ്പെടുത്തുക ഡി) സംസ്ഥാനത്ത് ഒരു ക്യാറന്റേൻ അതോറിറ്റി രൂപീകരിക്കുക.
5. പാരിസ്ഥിതിക-സാമ്പത്തിക സ്ഥിതിവിവര കണക്കെടുപ്പിനായി ഇന്ത്യയിലെ സസ്യ-ജന്തു ജാലങ്ങളുടെ വർഗ്ഗീകരണ വൈവിധ്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള റിപ്പോർട്ട് ഇന്ത്യ ഗവണ്മെന്റിന്റെ മിനിസ്ട്രി ഓഫ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് ആൻഡ് പ്രോഗ്രാം ഇംഗ്ലിമെന്റേഷൻ മന്ത്രാലയത്തിന് സമർപ്പിച്ചു (SEEA Envi.Stat.India 2020 Vol.II Environment Accounts).
6. ഫിഷറീസ് വകുപ്പിന്റെ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുമ്പോൾ, തദ്ദേശീയ ജീവികളുടെ സംരക്ഷണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും, ജൈവവൈവിധ്യത്തെ മുഖ്യധാരയിലാക്കുന്നതിനും വേണ്ടി ഫിഷറീസ് വകുപ്പ് പരിഗണിക്കേണ്ടതായിട്ടുള്ള ശുപാർശകൾ കേരള സർക്കാർ ഫിഷറീസ് വകുപ്പിന് സമർപ്പിച്ചു.
7. പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുമ്പോൾ, തദ്ദേശീയ ജീവികളുടെ സംരക്ഷണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും, ജൈവവൈവിധ്യത്തെ മുഖ്യധാരയിലാക്കുന്നതിനും വേണ്ടി കൃഷി, കർഷക ക്ഷേമവകുപ്പ് പരിഗണിക്കേണ്ടതായ ശുപാർശകൾ പ്രസ്തുത വകുപ്പിന് സമർപ്പിച്ചു.
8. ഒൻപത് തീരദേശ ജില്ലകളിലെ ജൈവവൈവിധ്യം സംബന്ധിച്ച റിപ്പോർട്ട് സർക്കാരിന് സമർപ്പിച്ചു.
9. പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങൾ: റിപ്പോർട്ടിന് കാലയളവിൽ, ആവാസവ്യവസ്ഥയുടെ നാശം, ഖനനം,

മരം വെട്ടൽ, ജല മലിനീകരണം തുടങ്ങി 32 വ്യത്യസ്ത പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്തു. ഇവ ബോർഡിന്റെ ടെക്നിക്കൽ സപ്പോർട്ട് ഗ്രൂപ്പ് അംഗങ്ങളുടെയും, റേഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർമാരുടെയും സഹായത്തോടെ അന്വേഷണം നടത്തുകയും ചെയ്തു. പെരിങ്ങമ്മല ബയോമെഡിക്കൽ മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റ്, സീഹട്ട് ഹോം സ്റ്റേ കടലിലേക്കു തള്ളുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ, കൊല്ലം മെഡിസിറ്റി ആശുപത്രി നിർമ്മാണവും ജൈവവൈവിധ്യനുണ്ടാകുന്ന നാശവും, രാമനാട്ടുകര തണ്ണീർതടങ്ങളുടെയും കാവുകളുടെയും സംരക്ഷണം തുടങ്ങിയവ ഇവയിൽ ചിലതാണ്.

6.5. നിയമപരമായ കേസുകൾ

1. ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ പ്രാപ്യതയും പങ്കിടലുമായി (എ.ബി.എസ്) മായി ബന്ധപ്പെട്ട 6 കേസുകൾ കേരള ഹൈക്കോടതിയിൽ തീർപ്പു കൽപ്പിക്കാനുണ്ട്. ജൈവവിഭവങ്ങൾ വാണിജ്യപരമായി ഉപയോഗിക്കുന്ന വ്യവസായികളാണ് ഹർജിക്കാർ. ജൈവവിഭവങ്ങൾ വാണിജ്യപരമായി ഉപയോഗിക്കുന്ന എല്ലാ കമ്പനികളോടും ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം 2002, സെക്ഷൻ 7, കേരള ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ 2008, ചട്ടം 16 എന്നിവയിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കണമെന്ന് കാണിച്ച് പ്രസ്തുത കമ്പനികൾക്ക് ബോർഡ് അയച്ച ഉത്തരവിന് മറുപടിയായാണ് കമ്പനികൾ ഹർജി നൽകിയിട്ടുള്ളത്.
2. കൊല്ലം ആശ്രാമം ജൈവവൈവിധ്യ പൈതൃക കേന്ദ്രത്തിലെ അനധികൃത നിർമ്മാണവും, കയ്യേറ്റവും സംബന്ധിച്ച് കേരള ഹൈക്കോടതിയിൽ നിലവിലുള്ള WP (c) No.21048-2020 എന്ന കേസിൽ കെ.എസ്. ബി.ബി ഒരു കക്ഷിയാണ്.
3. റിപ്പോർട്ടിങ് കാലയളവിൽ ദേശീയ ഹരിത ട്രിബ്യൂണലിൽ 2 കേസുകൾ ഫയൽ ചെയ്തു. എറണാകുളം ജില്ലയിലെ, കുന്നത്തുനാട് താലൂക്കിൽ, പട്ടിമറ്റം വില്ലേജിൽ ബ്ലോക്ക് നമ്പർ 35 ൽ സർവ്വേ നമ്പർ 521 / 1 ൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന കുരുവിച്ചിറ നാഗരാജ ക്ഷേത്രത്തോടനുബന്ധിച്ച കൂളവും അതിനോട് ചേർന്ന ചെറുവനവും കുന്നത്തുനാട് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ വെട്ടിനശിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു എന്നതായിരുന്നു കേസിനാധാരം. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, പ്രസ്തുത ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രദേശത്തു നടപ്പിലാക്കുന്ന കുടിവെള്ള പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പാരിസ്ഥിതിക-ആവാസവ്യവസ്ഥക്കും ജൈവവൈവിധ്യത്തിനും ഉണ്ടാകാവുന്ന പ്രത്യാഘാതങ്ങളെക്കുറിച്ച് പഠിച്ചു റിപ്പോർട്ട് നൽകാൻ ദേശീയ ഹരിത ട്രിബ്യൂണൽ കെ.എസ്.ബി.ബി യോട് നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നു. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കെ.എസ്.ബി.ബി യിലെയും, മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിലേയും വിദഗ്ധരുടേതായ സംഘം 01/12/2020 നു സ്ഥലം സന്ദർശിക്കുകയും റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. കെ.എസ്.ബി.ബി സമർപ്പിച്ച റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രദേശത്തെ ജൈവവൈവിധ്യം നിലനിർത്തി കൂളത്തെ എങ്ങനെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കാമെന്നുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ കർമ്മ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കാനും സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ അംഗീകാരത്തോടെ നടപ്പിലാക്കാനും ബഹു. എൻ.ജി.റ്റി നിർദ്ദേശിച്ചു.
4. 2017 ലെ ഓ എ 263 പ്രകാരം ലോയേഴ്സ് എൻവിറോണ്മെന്റൽ ഫോറം സമർപ്പിച്ച കേസിൽ കെ.എസ്.ബി. ബി യെ 3-ാം മത് കക്ഷിയായി ഉൾപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപന തലത്തിൽ ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചും, കമ്മിറ്റികളുടെ പ്രവർത്തന രീതികളെക്കുറിച്ചും, ജനകീയ ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്ററിന്റെ പരിപാലനത്തെക്കുറിച്ചും, ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിനായി സമിതികൾ നടത്തുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ചുമുള്ള റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കാൻ കെ.എസ്.ബി.ബി യോട് നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നു. അതിൻ പ്രകാരം കെ.എസ്.ബി.ബി റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുകയും അത് തൃപ്തികരമെന്നു കണ്ട് ബഹു. എൻ.ജി.ടി കേസ് തീർപ്പാക്കുകയും ചെയ്തു.

6.6. വിദഗ്ധരുടെ ശില്പശാലകൾ /യോഗങ്ങൾ

1. കേരളത്തിലെ പശ്ചിമഘട്ട മേഖലയിലെ ജൈവ-സാംസ്കാരിക പൈതൃകത്തിന്റെ ഡോക്യുമെന്റേഷൻ - ശില്പശാല: 1490 കിലോമീറ്ററുകളിലായി വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്ന പശ്ചിമഘട്ടം, ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ജൈവവൈവിധ്യ സമ്പന്നമായ 8 പ്രദേശങ്ങളിൽ ഒന്നും യൂനസ്കോയുടെ ലോക പൈതൃക പട്ടിയിൽ ഇടം പിടിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. പശ്ചിമഘട്ടത്തിലെ ജൈവ സമ്പത്തിന്റെയും, പരമ്പരാഗത അറിവുകളുടെയും ശേഖരണവും ക്രോഡീകരണവും നമ്മുടെ ഭക്ഷ്യ ആരോഗ്യ സുരക്ഷക്ക് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. ഈ വിഷയങ്ങൾക്ക് മുൻഗണന നൽകി ഒരു പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി ഈ മേഖലയിലെ വിഷയ വിദഗ്ദ്ധരെ ഉൾപ്പെടുത്തി ഒരു ശില്പശാല 03/07/2020 നു നടത്തി.
2. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്, ജലവിഭവം, കൃഷി, വനം, മത്സ്യബന്ധനം, വിനോദ സഞ്ചാരം, മൃഗ സംരക്ഷണം, പരിസ്ഥിതി-കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാന വകുപ്പ് എന്നിവയുടെ സെക്രട്ടറിമാരെ ഉൾപ്പെടുത്തി സംസ്ഥാനതല ജൈവവൈവിധ്യ സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിച്ചു. (vide G O. 60/2018 Env. Dated 11/05/2018). ജൈവവൈവിധ്യം സംബന്ധിച്ച 3 മത് സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി യോഗം

20/05/2020 നു ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ ചേരുകയുണ്ടായി. ജൈവവൈവിധ്യം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി പ്രവർത്തിക്കുന്ന വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ പദ്ധതികളുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും സംയോജനം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണമെന്ന് കമ്മിറ്റി യോഗത്തിൽ തീരുമാനമെടുത്തു. കൂടാതെ ബഹു എൻ.ജി.റ്റി യുടെ ഓ.എ 347/2016 തീയതി 09/08/2019 പ്രകാരം, പി.ബി.ആർ തയ്യാറാക്കൽ വ്യവസായ വകുപ്പുമായോ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളുമായോ വരുന്ന എ.ബി.എസ് കേസുകളുടെ തീർപ്പാക്കൽ, ജൈവവൈവിധ്യ പാലനസമിതികൾ ഇടയാക്കുന്ന ഫീസ്, എ.ബി.എസ് സെൽ രൂപീകരിക്കാൻ, വനം വകുപ്പ് ഉയർന്ന വിലയുള്ള തടികൾ ലേലം ചെയ്യുമ്പോൾ മുൻകൂറായി നൽകേണ്ട ഫീസ് എന്നിവയെപ്പറ്റിയും യോഗത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്തു.

- 3. വാണിജ്യ സാധ്യതയുള്ള ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഡാറ്റാബേസ് തയ്യാറാക്കൽ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി പ്രോഗ്രാം കോർഡിനേറ്റർമാർക്കും, വിഷയവിദഗ്ധർക്കുമായി 02/11/2020, 04/11/2020, 06/11/2020, 16/11/2020 എന്നീ തീയതികളിലായി 4 പരിശീലന പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിച്ചു.

- 4. സംസ്ഥാനത്തെ പ്ലാൻറ് നേഴ്സറികളിലൂടെ വിപണനം നടത്തുന്ന ഔഷധ സസ്യങ്ങളുടെയും അലങ്കാര സസ്യങ്ങളുടെയും വിവരശേഖരണത്തിനായി തെരഞ്ഞെടുത്ത എൻ.സി.സി കേന്ദ്രങ്ങൾക്ക് 4 ബാച്ചുകളിലായി 28/12/2020, 03/02/2021 തീയതികളിൽ പരിശീലനം നൽകി.

- 5. കെ.എസ്.ബി.ബി നടത്തി വരുന്ന റീബിൽഡ് കേരള ഇനിഷ്യറ്റീവ് പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ലഭ്യമാകുന്ന വിവരങ്ങൾ അനുബന്ധ വകുപ്പുകളുമായി പങ്കിടുന്നതിനും, വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ സഹകരണം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുമായി, പരിസ്ഥിതിവകുപ്പു പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി ഡോ. ഉഷ ടൈറ്റസ് അവർകളുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ, വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ്, മൽസ്യബന്ധനം, ആയുഷ്, ഡ്രഗ് കൺട്രോൾ, വ്യവസായം-വാണിജ്യം, കൃഷി, മൃഗസംരക്ഷണം-ക്ഷീരവികസനം എന്നീ വകുപ്പുകളുടെ തലവന്മാരുമായി ഒരു യോഗം 17/11/2020 നു നടത്തി.
- 6. ആർ.കെ.ഐ പദ്ധതിയുടെ പുരോഗതി വിലയിരുത്തുന്നതിനായി ഒരു വകുപ്പുതല നിരീക്ഷണ സമിതി രൂപീകരിച്ചു (vide G O (Rt.) No. 87/2020/Envt.dated 23/10 2020). പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി അധ്യക്ഷനായുള്ള കമ്മിറ്റിയിൽ, ചെയർമാൻ കെ.എസ്.ബി.ബി, ഡോ. സി. ഭാസ്കരൻ, ചെയർമാൻ സ്റ്റേറ്റ് അഡ്വൈസർ കമ്മിറ്റി, ഡോ. കെ സതീഷ്കുമാർ, ബോർഡ് മെമ്പർ എന്നിവർ അംഗങ്ങളാണ്. കമ്മിറ്റിയുടെ യോഗം 19/12/2020 ൽ നടന്നു.
- 7. 2021 ഫെബ്രുവരിയിൽ, ആയുർവേദ വ്യവസായ പ്രതിനിധികളുമായി 3 കൂടിയാലോചന ശില്പശാലകൾ നടത്തി. 02/02/2021 ന് തിരുവനന്തപുരത്തും, 18/02/2021 ന് തൃശ്ശൂരിലും, 20/02/2021 കോഴിക്കോടും ശില്പശാലകൾ നടത്തി. കേരളത്തിലെ ആയുർവേദ മേഖലകളുള്ള അസംസ്കൃത മരുന്ന് ചെടികളുടെ ആവശ്യകത, വിഭവങ്ങളുടെ ലഭ്യത, അളവ് എന്നിവ വിലയിരുത്തുക തുടങ്ങിയവ ലക്ഷ്യമിട്ടാണ് ശില്പശാല നടത്തിയത്. ജൈവവൈവിധ്യ വിഭവങ്ങളുടെ ഉപഭോഗം, സംഭരണ രീതി, വ്യാപാരം, വിഭവങ്ങളുടെ

സുസ്ഥിരമായ വിനിയോഗം എന്നിവയ്ക്കുള്ള ശുപാർശകളും ശില്പശാലയിൽ ഉരുത്തിരിഞ്ഞു. ഔഷധ സസ്യ കർഷകർ, ഔഷധ നിർമ്മാതാക്കൾ, നാട്ടുവൈദ്യന്മാർ തുടങ്ങി 300-ലധികം പേർ ശില്പ ശാലയിൽ പങ്കെടുത്തു. ആയുർവേദ മെഡിസിൻ മാനുഫാക്ചറേഷൻ അസോസിയേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ സഹകരണത്തോടെയാണ് ശില്പശാല സംഘടിപ്പിച്ചത്. വിഭവങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരമായ വിനിയോഗം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള ശുപാർശകൾ വികസിപ്പിക്കുകയും വ്യാപകമായി ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്ന ഔഷധ സസ്യങ്ങളുടെ കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ട തീരുമാനങ്ങളും ശില്പശാലയിലുണ്ടായി.

8. വ്യാപാരം ചെയ്യാവുന്ന ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഡാറ്റാബേസ് തയ്യാറാക്കൽ പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, വിവിധ ഗവേഷണസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ശാസ്ത്രജ്ഞരുടെ ഒരു വട്ടമേശ സമ്മേളനം 26/03/2021 നു തൃശൂർ കൂട്ടനല്ലൂരിലെ ഔഷധി ഓഫീസിൽ വെച്ച് നടത്തി. ഇതിൽ കാർഷിക സർവകലാശാല, വെള്ളാനിക്കര; കേരളാ ബാബു കോർപ്പറേഷൻ; കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഹോമിയോപ്പതിക് കോപ്പറേറ്റീവ് ഫാർമസി ലിമിറ്റഡ്; മലബാർ ബൊട്ടാണിക്കൽ ഗാർഡൻ ആൻഡ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, സ്റ്റേറ്റ് മെഡിസിനൽ പ്ലാന്റ് ബോർഡ് എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ പങ്കെടുത്തു. വിഭവങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരമായ വിനിയോഗം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള ശുപാർശകൾ വികസിപ്പിക്കുകയും, വ്യാപകമായ തോതിൽ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നതും അന്യം നിന്നുപോകാൻ സാധ്യതയുള്ളതുമായ ഔഷധ സസ്യങ്ങളുടെ കൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനും വേണ്ട ശുപാർശകൾ തയ്യാറാക്കുക എന്നതായിരുന്നു ശില്പശാലയുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം.

7

ജൈവവൈവിധ്യ ബോധവൽക്കരണവും, പരിശീലനവും

7. ജൈവവൈവിധ്യ ബോധവൽക്കരണവും, പരിശീലനവും അനുബന്ധ പ്രവർത്തനങ്ങളും

7.1. വീട്ടുവളപ്പിലെ ജൈവവൈവിധ്യം: ഫോട്ടോ ഇൻവെന്ററി പ്രചാരണം

സംസ്ഥാനത്തെ വീടുകളിൽ നിന്നും ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് പി.ബി.ആർ കൾ കാലോചിതമായി പരിഷ്കരിക്കുന്നതിന് കോവിഡ് ലോക്ക്-ഡൗൺ കാലയളവ് ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വീടിനകത്തും ചുറ്റുമുള്ള പ്രദേശത്തെയും ജൈവവൈവിധ്യം കണ്ടെത്തുന്നതിനായി ഒരു ഫോട്ടോ ഇൻവെന്ററി കാമ്പയിൻ നടത്തി. കാമ്പയിനുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് 1200 പരം എൻട്രികൾ ലഭിച്ചു. ഇവ പി.ബി.ആർ കളിലേക്കു ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ഇനം തിരിച്ച് സൂക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത കാമ്പയിനിൽ പങ്കെടുത്ത എല്ലാവർക്കും സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ നൽകി.

7.2. അന്താരാഷ്ട്ര ജൈവവൈവിധ്യ ദിനാചരണം -2021

എൻ.ബി.എ യുടെ സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെ 2021 ലെ അന്താരാഷ്ട്ര ജൈവവൈവിധ്യ ദിനം മെയ് 22 ന് ആചരിച്ചു. 'പ്രകൃതിയിലാണ് നമ്മുടെ പരിഹാരങ്ങൾ' എന്നതായിരുന്നു ഈ വർഷത്തെ വിഷയം. ഇതോടനുബന്ധിച്ച് ജൈവവൈവിധ്യ വിദഗ്ദ്ധരുടെ സഹകരണത്തോടെ താഴെ പറയുന്ന വിഷയങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി ഒരു വെബിനാർ സംഘടിപ്പിച്ചു. വിഷയങ്ങൾ:

1. പരമ്പരാഗത വിജ്ഞാനം: പാരമ്പര്യ ഗോത്രവൈദ്യശാസ്ത്രം മുതൽ ആധുനിക വൈദ്യശാസ്ത്രം വരെ
2. പക്ഷികളുടെ വൈവിധ്യം: ആവാസവ്യവസ്ഥയും മനുഷ്യന്റെ ആരോഗ്യവും
3. ജല ആവാസവ്യവസ്ഥയും ജൈവവൈവിധ്യവും
4. കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യം: ഭക്ഷ്യ-ആരോഗ്യസുരക്ഷക്കായ്.

7.3. കുട്ടികളുടെ ജൈവവൈവിധ്യ സമ്മേളനം -2020

2020 ലെ കുട്ടികളുടെ ജൈവവൈവിധ്യ സമ്മേളനം വിവിധ മത്സരങ്ങളോടെ നടത്തി. പ്രോജക്ട് അവതരണം, ഉപന്യാസ രചന, ഫോട്ടോഗ്രാഫി, പെൻസിൽ ഡ്രായിങ്, മൊബൈൽ വീഡിയോ നിർമ്മാണം, പോസ്റ്റർ അവതരണം, പെയിന്റിംഗ് തുടങ്ങി വിവിധ മത്സരങ്ങൾ സംഘടിപ്പിച്ചു. ഏഴ് വിഭാഗങ്ങളിലായി 1000 ഓളം അപേക്ഷകൾ ലഭിച്ചു.

7.4. ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനാചരണം - 2020

2020 ലെ ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനാചരണത്തോടനുബന്ധിച്ച്, ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സജീവമായ 8 ബി.എം.സി കളുടെ സഹകരണത്തോടെ 'ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്ക്' എന്ന വിഷയത്തെ ആസ്പദമാക്കി ഒരു വെബിനാർ സംഘടിപ്പിച്ചു. മീനങ്ങാടി (വയനാട്), കൊല്ലം മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (കൊല്ലം), വീയപുരം (ആലപ്പുഴ) മാറഞ്ചേരി (മലപ്പുറം), മല്ലപ്പുഴശ്ശേരി (പത്തനംതിട്ട) വെള്ളിയാമറ്റം (ഇടുക്കി) പീലിക്കോട് (കാസർഗോഡ്), കുറുമാത്തൂർ (കണ്ണൂർ) എന്നീ ബി.എം.സി കൾ വെബിനാറിൽ പങ്കെടുത്തു.

7.5. അന്താരാഷ്ട്ര ജൈവവൈവിധ്യ ദിനം- ഡേ ബ്രാൻഡിംഗ്, ഓൾ ഇന്ത്യ റേഡിയോ

അന്താരാഷ്ട്ര ജൈവവൈവിധ്യ ദിനത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം ജനങ്ങളിലെത്തിക്കുന്നതിനായി 2020 മെയ് 22 ന് ഓൾ ഇന്ത്യ റേഡിയോ വഴി (ഡേ ബ്രാൻഡിംഗ്) പ്രോഗ്രാം സംപ്രേഷണം ചെയ്തു. അന്നേദിവസം 10 സ്റ്റേഷനുകളിലായി ആകെ 4500 സെക്കൻഡുകളും, ഓരോ സ്റ്റേഷനിലും 10 ആശംസകൾ വീതവും സംപ്രേഷണം ചെയ്തു. തദ്ദേശത്തിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട കേരള മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ അവർകളുടെ ആശംസ സംപ്രേഷണം ചെയ്തു. 'പ്രകൃതിയിലാണ് നമ്മുടെ പരിഹാരങ്ങൾ' എന്ന വിഷയത്തെ ആസ്പദമാക്കി ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ തൽസമയ ചെയർമാൻ ഡോ. എസ്.സി ജോഷി നടത്തിയ പ്രഭാഷണവും ഇതോടൊപ്പം സംപ്രേഷണം ചെയ്യുകയുണ്ടായി

7.6. ലോക സമുദ്ര ദിനാചരണം -2020

2020 ജൂൺ 8 നു ലോക സമുദ്ര ദിനത്തോടനുബന്ധിച്ച് ‘സുസ്ഥിര സമുദ്രത്തിനായുള്ള നവീന ആശയങ്ങൾ’ എന്ന വിഷയത്തിൽ ഒരു വെബിനാർ സംഘടിപ്പിച്ചു. ഈ അവസരത്തിൽ സെൻട്രൽ മറൈൻ ഫിഷറീസ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് മേധാവിയും, പ്രിൻസിപ്പൽ സയന്റിസ്റ്റുമായ ഡോ. ജോഷി കെ.കെ പ്രസ്തുത വിഷയത്തിൽ പ്രഭാഷണം നടത്തി.

7.7. 'വൈഗ 2021'

കേരള സർക്കാർ കൃഷി വകുപ്പിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ 2021 ഫെബ്രുവരി 10 മുതൽ 14 വരെ തൃശ്ശൂർ തേക്കിൻകാട് മൈതാനിയിൽ വെച്ചു നടത്തിയ 'വൈഗ 2021' പ്രദർശനത്തിൽ കെ.എസ്.ബി. ബി പങ്കെടുത്തു.

7.8. ലോക വന്യജീവി ദിനാചരണം

ലോക വന്യജീവി ദിനാചരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി 2021 മാർച്ച് 3 ന് ഓൺലൈൻ വെബിനാർ സംഘടിപ്പിച്ചു. കേരള വനാവകുപ്പ് ചീഫ് കൺസർവേറ്റർ ഓഫ് ഫോറസ്റ്റ് ശ്രീ. പ്രോമോദ് ജി. കൃഷ്ണൻ 'മനുഷ്യ - വന്യജീവി സംഘർഷ പ്രശ്നങ്ങൾ' എന്ന വിഷയത്തിൽ പ്രഭാഷണം നടത്തി.

7.9. അന്താരാഷ്ട്ര വനിതാ ദിനാചരണം

2021 ലെ അന്താരാഷ്ട്ര വനിതാ ദിനാചരണം ജൈവവൈവിധ്യബോർഡ് ചെയർമാന്റെ അധ്യക്ഷതയിൽ വിവിധ പരിപാടികളോടെ വള്ളക്കടവിലെ ജൈവവൈവിധ്യ മ്യൂസിയത്തിൽ വെച്ചു നടത്തി. ഈ അവസരത്തിൽ കെ.എസ്.ബി.ബി യിലെ വനിതാ ജീവനക്കാർ തയ്യാറാക്കിയ 'സുദക്ഷിണ' എന്ന പുസ്തകം, കേരള സർക്കാർ ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റി മുൻ അംഗം ഡോ. കെ.ജി താര പ്രകാശനം ചെയ്തു. പ്രശസ്ത പരിസ്ഥിതി പ്രവർത്തക ശ്രീമതി. വീണ മരുതൂർ പ്രസ്തുത ചടങ്ങിൽ പ്രഭാഷണം നടത്തി. ചടങ്ങിനോടനുബന്ധിച്ച് പ്രകൃതി ഗീതം, കവിതാലാപനം എന്നിവ സംഘടിപ്പിച്ചു

7.10. സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ അവാർഡ് 2020

കേരള സംസ്ഥാനത്തുടനീളം പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിലും ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിലും നിർണായക സംഭാവനകൾ നൽകിയ വ്യക്തികൾ, സംഘടനകൾ, വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ, മാധ്യമ പ്രവർത്തകർ എന്നിവരെ ആദരിക്കുന്നതിനായി കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് വർഷം തോറും സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ അവാർഡുകൾ നൽകിവരുന്നു. 2020-2021 കാലയളവിലെ അവാർഡുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ലഭിച്ച അപേക്ഷകളുടെ മൂല്യനിർണ്ണയം 2021 ഫെബ്രുവരി, മാർച്ച് മാസങ്ങളിൽ വള്ളക്കടവിലെ ജൈവവൈവിധ്യ മ്യൂസിയത്തിൽ വെച്ച് ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് അംഗങ്ങളുടെയും ജഡ്ജിമാരും അടങ്ങുന്ന മൂല്യനിർണ്ണയ സമിതിയുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ നടത്തി.

7.11. ആന്ധ്രപ്രദേശ് ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിൽ നിന്നുമുള്ള അംഗങ്ങളുടെ ജൈവവൈവിധ്യ മ്യൂസിയം സന്ദർശനം

ആന്ധ്രപ്രദേശ് ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയും സംഘവും 2021 മാർച്ച് 3 മുതൽ 7 വരെ കേരളം സന്ദർശിക്കുകയുണ്ടായി. മാർച്ച് 6 നു സംഘം വള്ളക്കടവിലെ ജൈവവൈവിധ്യ

മ്യൂസിയം സന്ദർശിക്കുകയും, മ്യൂസിയത്തിലെ സൗകര്യങ്ങളെയും വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളെയുംകുറിച്ച് കെ.എസ്.ബി.ബി മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയുമായി വിശദമായി ചർച്ച ചെയ്യുകയും ചെയ്തു.

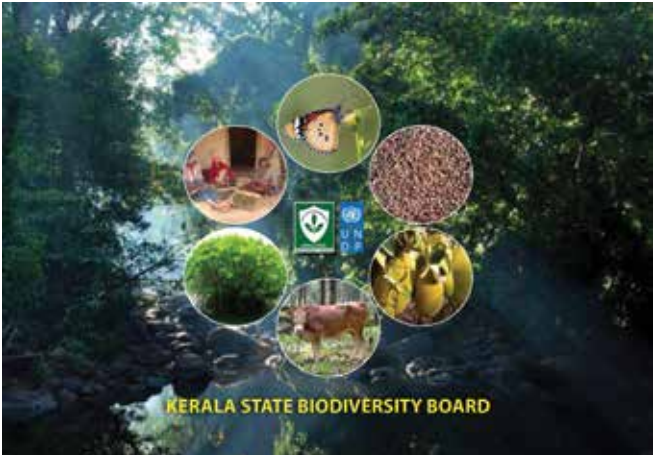
7.12. കെ.എസ്.ബി.ബി പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ/ ബ്രോഷറുകൾ/ പുസ്തകങ്ങൾ

1. തീരദേശനിയമങ്ങൾ
2. കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യം
3. കേരള ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി മ്യൂസിയം
4. മാനേജ്മന്റ് പ്ലാൻ ഫോർ ദി ഫസ്റ്റ് ഹെറിറ്റേജ് സൈറ്റ് (ആശ്രമം ബി എച്ച് എസ്, കൊല്ലം
5. തണ്ണീർത്തടങ്ങൾ
6. കീ അച്ചീവ്മെന്റ്സ്

ബ്രോഷറുകൾ

Booklet

7.13. ജൈവവൈവിധ്യ മ്യൂസിയം

കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ ഒരു സംരംഭമാണ് കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ മ്യൂസിയം. തിരുവനന്തപുരത്ത് വള്ളക്കടവിലാണ് മ്യൂസിയം സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളത്. ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ചും, അതിന്റെ സംരക്ഷണത്തെക്കുറിച്ചും പൊതുജനങ്ങളിൽ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുക എന്നതാണ് ജൈവവൈവിധ്യ മ്യൂസിയം കൊണ്ട് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

കോവിഡ് -19 വ്യാപനത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ 2020 ഏപ്രിൽ മുതൽ നവംബർ വരെ മ്യൂസിയം അടച്ചിടുകയുണ്ടായി. ലോക്ക്ഡൗണിന് ശേഷം സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ച നിബന്ധനകൾ പാലിച്ചുകൊണ്ട് ഡിസംബർ മാസം മുതൽ മ്യൂസിയം വീണ്ടും തുറന്ന് പ്രവർത്തനം തുടങ്ങി. കോവിഡ് സാഹചര്യത്തിൽ ഈ വർഷം സന്ദർശകർ കുറവായിരുന്നു.

മ്യൂസിയം സന്ദർശിച്ചവർ/കോളേജ്/സ്ഥാപനങ്ങൾ

- » വിദ്യാർത്ഥികൾ -294
- » മുതിർന്നവർ - 363
- » യൂണിവേഴ്സിറ്റി കോളേജ്, തിരുവനന്തപുരം; ഇക്ബാൽ കോളേജ്, പെരിങ്ങമ്മല; എസ്.എൻ. കോളേജ്, ചേർത്തല; ബി.എഡ്. കോളേജ്, കുമരപുരം, തിരുവനന്തപുരം എന്നീ കോളേജുകൾ പ്രത്യേക താല്പര്യമെടുത്ത് മ്യൂസിയം സന്ദർശിക്കുകയായി.

മ്യൂസിയത്തിലെ പ്രധാന സന്ദർശകർ

06.03.2021 നു ആന്ധ്രപ്രദേശ് ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയും സംഘവും ജൈവവൈവിധ്യ മ്യൂസിയം സന്ദർശിച്ചു.

മ്യൂസിയത്തിൽ വച്ച് നടത്തിയ മറ്റു പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ

- » ജൈവവൈവിധ്യ അവാർഡ് അപേക്ഷകളുടെ മൂല്യ നിർണ്ണയം
- » ലോക വനിതാ ദിനാഘോഷം 08.03.2021 ൽ നടത്തി

മ്യൂസിയത്തിൽ നടത്തിയ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

- » ഫാൾസ് സീലിംഗ് കെ.എസ്.എസ്.റ്റി.എം മുഖേന പുനർനിർമ്മിച്ചു.
- » മേൽക്കൂരയ്ക്ക് ചുറ്റും വയർ മെഷ് ഘടിപ്പിച്ചു.
- » ഇലക്ട്രോണിക് ഉപകരണങ്ങൾ, മറ്റ് പ്രധാന ഉപകരണങ്ങൾ എന്നിവയുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ നടത്തുകയും, ഉപകരണങ്ങളെല്ലാം തന്നെ പ്രവർത്തന നിരതമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.

7.14. റിപ്പോർട്ടിങ് കാലയളവിൽ ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് ചെയർമാനും, മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയും നടത്തിയ യാത്രയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ
ചെയർമാൻ

- » 27.02.2021 - വിവിധ ബി.എം.സി കൾ - എം.ജി.എൻ.ആർ.ഇ.ജി.എസ് എന്നിവരുമായി പമ്പ നദീതീര ജൈവവൈവിധ്യ പുനരുദ്ധന പദ്ധതിയുടെ അവലോകന യോഗം-റാന്നി, പത്തനംതിട്ട
- » 18.03.2021 - കേരള സർവകലാശാലയിൽ വച്ച് നടത്തിയ 'ജലത്തിന് താഴെയുള്ള ജീവനുകൾ' ഓൺലൈൻ കോൺഫറൻസ് ഉദ്ഘാടനം, വ്യവസ്ഥാപിതവും, സുസ്ഥിരവുമായ ഉപജീവന മാർഗ്ഗവും, പൗരശാസ്ത്രവും' എന്ന വിഷയത്തിൽ പ്രഭാഷണം നടത്തി.
- » 22.03.2021 - സി.ടി.സി.ആർ.ഐ, ശ്രീകാര്യം, തിരുവനന്തപുരം - ജലദിനാചരണം ഉദ്ഘാടനം
- » 26.03.2021 - ട്രെയിഡബിൾ ബയോറിസോഴ്സസ്സുകളെക്കുറിച്ചുള്ള ഡാറ്റാ ബേസ് തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി നടത്തിയ യോഗം-ഔഷധി, കൂട്ടനല്ലൂർ, തൃശ്ശൂർ.

മെമ്പർ സെക്രട്ടറി

- » 22.01.2021 - കുരുവിച്ചിറ ശ്രീ.നാഗരാജ ക്ഷേത്രം കേസ് പരിഗണിക്കുന്നത് - കേരള ഹൈകോർട്ട്, എറണാകുളം
- » 23.01.2021 - ആശ്രാമം ബി.എച്ച്.എസ് കേസ് വിചാരണ - കേരള ഹൈകോർട്ട്, എറണാകുളം

- » 27.02.2021 - വിവിധ ബി.എം.സി കൾ -എം.ജി.എൻ.ആർ.ഇ.ജി.എസ് എന്നിവരുമായി പമ്പ നദീതീര ജൈവവൈവിധ്യ പുനരുദ്ധന പദ്ധതിയുടെ അവലോകന യോഗം-റാന്നി, പത്തനംതിട്ട
- » 26.03.2021 - ട്രെയിഡബിൾ ബയോറിസോഴ്സസ്സുകളെക്കുറിച്ചുള്ള ഡാറ്റാ ബേസ് തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി നടത്തിയ യോഗം-ഔഷധി, കുട്ടനല്ലൂർ, തൃശ്ശൂർ.

7.15. പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ

ഗവേഷണ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ

1. എക്സ്പീരിയൻസസ് ഓഫ് ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി ഡോക്യുമെന്റേഷൻ ഇൻ പീപ്പിൾസ് ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി രജിസ്റ്റർ, മൂന്നാർ ലാൻഡ് സ്കേപ്പ് ഏരിയ', (ബെസ്റ്റ് പേപ്പർ അവാർഡ്), ബിന്ദു എ, ഷഹനാസ് കെ.എഫ്, അനീഷ് കുമാർ എ.എൽ, രേഷ്മ രാജ് ആർ.എസ്, ജസ്റ്റിൻ എം.കെ, ആനന്ദ സഖറിയാസ്, പ്രീത.എൻ, ജോഷി എസ്.സി; വെബിനാർ ഓൺ 'ബെസ്റ്റ് പ്രാക്ടീസസ് ഫോർ ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി കൺസർവേഷൻ', യു.എൻ.ഡി.പി, ജൂലൈ 17, 2020.
1. എ കമ്പാരറ്റീവ് അനാലിസിസ് ഓഫ് അഗ്രിക്കൾച്ചർ പ്രാക്ടീസസ് എമോണ്ട് കമ്മ്യൂണിറ്റിസ് ഓഫ് ഇടുക്കി ഫോർ മെയിൻ സ്ക്രീമിങ് ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി ഇൻ അഗ്രിക്കൾച്ചർ സെക്ടർ', രേഷ്മ രാജ് ആർ.എസ്, ജസ്റ്റിൻ എം.കെ, ഷഹനാസ് കെ.എഫ്, അനീഷ് കുമാർ എ.എൽ, ബിന്ദു.എ, ആനന്ദ സഖറിയാസ്, പ്രീത.എൻ, ജോഷി എസ്.സി; വെബിനാർ ഓൺ 'ബെസ്റ്റ് പ്രാക്ടീസസ് ഫോർ ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി കൺസർവേഷൻ', യു.എൻ.ഡി.പി, ജൂലൈ 17, 2020.
2. സ്പെഷിയോ ടെംപോറൽ ഡ്രോട്ട് അസ്സസ്സ്മെന്റ് ഓഫ് മാങ്കുളം പഞ്ചായത്ത് ഇൻ ഇടുക്കി യൂസിങ് ജിയോ സ്പേഷ്യൽ ടെക്നിക്കസ്', ആനന്ദ സഖറിയാസ്, രേഷ്മ രാജ് ആർ.എസ്, ജസ്റ്റിൻ എം.കെ, അനീഷ് കുമാർ എ.എൽ, ബിന്ദു .എ, ഷഹനാസ് കെ.എഫ്, പ്രീത. എൻ, ജോഷി എസ്.സി; വെബിനാർ ഓൺ 'ബെസ്റ്റ് പ്രാക്ടീസസ് ഫോർ ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി കൺസർവേഷൻ', യു.എൻ.ഡി.പി, ജൂലൈ 17, 2020.
3. സ്റ്റാറ്റസ് ഓഫ് പ്ലാന്റ് ബയോറിസോഴ്സസ് യൂട്ടിലൈസ്ഡ് ഹെർബൽ ഇൻഡസ്ട്രീസ് ആൻഡ് ദ നീഡ് ഓഫ് കൺസർവേഷൻ - കേരള', ഷഹനാസ് കെ.എഫ്., രേഷ്മ രാജ് ആർ.എസ്., പ്രീത എൻ., നാലാമത് ആഗോള ആയുർവേദ ഫെസ്റ്റിവൽ മാർച്ച് 12-19, 2021; വെബിനാർ ഓൺ 'ബെസ്റ്റ് പ്രാക്ടീസസ് ഫോർ ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി കൺസർവേഷൻ', യു.എൻ.ഡി.പി, ജൂലൈ 17, 2020.

7.16. റിപ്പോർട്ടിങ് കാലയളവിൽ നടത്തിയ പുസ്തക വിൽപ്പനയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ

നം	പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുടെ പേര്	വിൽപ്പന നടത്തിയ എണ്ണം
01	കോമൺ ട്രീസ് ഓഫ് കേരള	13
02	കേരളത്തിലെ ഔഷധ സസ്യവൈവിധ്യം	20
03	കേരള തീരത്തെ കടൽ ജീവികൾ	33
04	കേരളത്തിലെ ചിത്രശലഭങ്ങൾ	13
05	ഇൻവേസീവ് പ്ലാന്റ്സ് ഓഫ് കേരള	12
06	കേരളത്തിലെ ശുദ്ധജല മൽസ്യങ്ങൾ	12
07	ജൈവകൃഷി ഒരു പ്രായോഗിക പാഠം	24
08	മഷ്റൂംസ് ഓഫ് കേരള	11
09	സിസിലിയൻ ഡൈവേഴ്സിറ്റി ഓഫ് കേരള	13
10	പ്രകൃതി ഗീതങ്ങൾ	11
11	പരിസ്ഥിതി വിജ്ഞാപനം ജൈവവൈവിധ്യ നാട്ടറിവ്	13
12	മരൈൻ ഗാസ് ട്രോപോഡ്സ് ഓഫ് കേരള	12
13	മാൻഗ്രോവ് ആൻഡ് മാൻഗ്രോവ് അസ്സോസിയേറ്റ്സ് ഓഫ് കേരള	12
14	കോമൺ ആഫിബയൻസ് ഓഫ് കേരള	11

15	ഫെതേഴ്സ് ഓഫ് വെള്ളായണി	15
16	സ്നേക്സ് ഓഫ് കേരള	263
17	വൃക്ഷായുർവേദ	15
18	ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി റിച്ചനസ് ഓഫ് കേരള	12
19	ഫ്ളൂയിൻ കളേഴ്സ് ഓഫ് വേമ്പനാട്	11
	Total books	526

വിൽപ്പന നടപടിക്രമങ്ങൾ = 60,875/
(അറുപതിനായിരത്തി എണ്ണൂറ്റി എഴുപത്തിയഞ്ച് രൂപ മാത്രം)

7.17.വിവിധ പരിപാടികളിലും, ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടുകളിലും വിതരണം ചെയ്ത പുസ്തകങ്ങൾ, ബ്രോഷറുകൾ, ബുക്ക്ലെറ്റുകൾ എന്നിവയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ (2020 ഏപ്രിൽ മുതൽ 2021 മാർച്ച് വരെ)

1. എക്സ്പീരിയൻസസ് ഓഫ് ഡിസെൻട്രലൈസഡ് ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി മാനേജ്മെന്റ് -കേരള (2020), എസ്.സി.ജോഷി, പ്രീത നിലയങ്ങോട്, മിത്രാംബിക എൻ.ബി. ISBN NO: 978-81-934231-4-1 പബ്ലിഷ്ഡ് കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്, തിരുവനന്തപുരം. പേജ് 160.
2. ഗൈഡ്ലൈൻസ് ഫോർ റേഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസേഴ്സ് ഓഫ് കേരള ടു എൻഫോഴ്സ് റെഗുലേറ്ററി പ്രൊവിഷൻസ് ഓഫ് ബയോളജിക്കൽ ഡൈവേഴ്സിറ്റി ആക്ട്, 2002
3. മെത്തഡോളജി മാനുവൽ ഫോർ ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി ഡോക്യുമെന്റേഷൻ ആൻഡ് മോണിറ്ററിംഗ് - ഇ-പി ബി ആർ.
4. ട്രേഡിംഗ് ബയോ റിസോഴ്സസ് ഡോക്യുമെന്റേഷൻ (ഡാറ്റാബേസ്) ആൻഡ് ഐഡന്റിഫിക്കേഷൻ ഓഫ് ഇറ്റ്സ് എ.ബി.എസ് പൊട്ടൻഷ്യൽ വിത്ത് സപ്ലൈ ചെയിൻ : എ മാനുവൽ
5. രണ്ടു ബുക്ക്ലെറ്റുകൾ - കെ.എസ്.ബി.ബി യുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളും, നാഴികക്കല്ലുകളും
6. ബ്രോഷറുകൾ : 'ആക്സസ് ആൻഡ് ബെനഫിറ്റ് ഷെയറിങ്'; 'കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം'; 'തീരദേശ നിയന്ത്രണങ്ങൾ'; 'തണ്ണീർത്തട നിയമങ്ങൾ', 'പി.പി.വി.ആർ.എഫ് ആക്ട്'.

7.18. ഓഫീസേഴ്സ് ഇൻ-ചാർജ്ജ് - വിവരാവകാശ നിയമം നടപ്പിലാക്കൽ

ഓഫീസർ (മാരുടെ) പേരും പദവിയും	നിയുക്ത തസ്തിക
ഡോ. എസ്.സി.ജോഷി ഐ.എഫ്.എസ് (റിട്ട.) ചെയർമാൻ (18.09.2017 - 17.09.2020) ഡോ.സി.ജോർജ്ജ് തോമസ് 23.02.2021 മുതൽ തുടരുന്നു	അപ്പീൽ അധികാരി
ഡോ.വി.ബാലകൃഷ്ണൻ മെമ്പർ സെക്രട്ടറി (01.11.2018 - 09.06.2020) ശ്രീമതി. മിനി വി. അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ, (മെമ്പർ സെക്രട്ടറി ഇൻചാർജ്ജ്) 10.06.2020 മുതൽ - 08.12.2020 ശ്രീമതി. റെനി ആർ പിള്ള 09.12.2020 മുതൽ തുടരുന്നു	സംസ്ഥാന പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ
ഡോ.സുധീഷ് എൻ സയന്റിഫിക് ഓഫീസർ	സംസ്ഥാന അസിസ്റ്റന്റ് പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ

4 (1) (ബി) വകുപ്പ് പ്രകാരം സ്വയംസഹായ വിഭവ വെളിപ്പെടുത്തൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത വർഷം: 2020-2021

ക്രമ നമ്പർ.	വകുപ്പ്	പൊതു അധികാരി കളുടെ എണ്ണം	വകുപ്പ് 4 (1) (ബി) പ്രകാരം 17 മാനുവലുകൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച പൊതു അധികാരി കളുടെ എണ്ണം	17 മാനുവലുകൾ പുതുക്കിയ പൊതു അധികാരികളുടെ എണ്ണം	17 മാനുവലുകൾ ഓൺലൈനായി പ്രദർശിപ്പിച്ച പൊതു അധികാരികളുടെ എണ്ണം
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
	കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് (കെ.എസ്.ബി.ബി)	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല

പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസറുടെ / അനുബന്ധ അധികാരികളുടെ രൂപീകരണം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത വർഷം: 2020-2021

ക്രമ നമ്പർ	വകുപ്പ്	പൊതു അധികാരി കളുടെ എണ്ണം	പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർമാരുടെ എണ്ണം	നിയുക്ത അസിസ്റ്റന്റ് പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർമാരുടെ എണ്ണം	നിയുക്ത അപ്പീൽ അധികാരി കളുടെ എണ്ണം
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
	(കെ.എസ്.ബി.ബി)	-	1	1	1

പൊതുവിവരാവകാശ ഓഫീസർമാരാൽ തീർപ്പാക്കിയ അപേക്ഷ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത വർഷം: 2020-2021

വകുപ്പിന്റെ പേര്	കഴിഞ്ഞ വർഷാവസാനം തീർപ്പാക്കപ്പെട്ട അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	ഈ വർഷത്തിൽ ലഭിച്ച അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	ആകെ അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	തീർപ്പാക്കിയ അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	നിരസിച്ച അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	വകുപ്പ് 7 (2) പ്രകാരം നിരസിച്ചതായി കരുതുന്ന അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	വിവരങ്ങൾ നൽകിയ കേസുകളുടെ എണ്ണം (ശതമാന കണക്കിൽ)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
(കെ.എസ്.ബി.ബി)	-	11	11	10	-	-	0%

പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർമാർ നിരസിച്ച വിവര അപേക്ഷകൾ, റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത വർഷം: 2020-2021

വകുപ്പിന്റെ പേര്	നിരസിച്ച അപേക്ഷകളുടെ ആകെ എണ്ണം	വകുപ്പ് 8 പ്രകാരം നിരസിച്ച അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	വകുപ്പ് 9 പ്രകാരം നിരസിച്ച അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	വകുപ്പ് 11 പ്രകാരം നിരസിച്ച അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	വകുപ്പ് 24 പ്രകാരം നിരസിച്ച അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം	മറ്റ് വകുപ്പുകൾ പ്രകാരം നിരസിച്ച അപേക്ഷകളുടെ എണ്ണം
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
(കെ.എസ്.ബി.ബി)	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല

നിയുക്ത അധികാരികളുടെ ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ തീർപ്പ്, റിപ്പോർട്ടിംഗ് വർഷം 2020-2021

വകുപ്പിന്റെ പേര്	1.4.2019 ന് അപ്പീൽ അധികാരി കളുമായി തീർപ്പു കൽപ്പിക്കാത്ത ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ എണ്ണം	വർഷത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുത്ത ആദ്യത്തെ അപ്പീലുകളുടെ എണ്ണം	ആകെ നമ്പർ. അപ്പീൽ അധികാരികളുമായുള്ള ആദ്യ അപ്പീലുകൾ (2 + 3)	തീർപ്പാക്കിയ ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ എണ്ണം	ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ നിരസിച്ച എണ്ണം	ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ% നിരസിച്ചു	ആദ്യ അപ്പീലുകളുടെ എണ്ണം 45 ദിവസത്തിൽ കൂടുതൽ തീർപ്പാക്കിയിട്ടില്ല
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
(കെ. എസ്.ബി.ബി)	-	1	1	1	-	0	-

പിഴ ചുമത്തി ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ, റിപ്പോർട്ടിംഗ് വർഷം 2020-2021

വകുപ്പിന്റെ പേര്	മൂൻ വർഷം പിഴ ചുമത്തി ശേഖരണത്തിനായി ശേഷിക്കുന്നു	സെക്ഷൻ 20 (1) പ്രകാരം വിവര കമ്മീഷൻ ചുമത്തിയ പിഴകളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ	ആകെ	ശേഖരിച്ച പിഴകളുടെ ആകെ വിശദാംശങ്ങൾ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(കെ.എസ്.ബി.ബി)	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല

വിവരാവകാശ നിയമപ്രകാരം ഭരണ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെ അച്ചടക്ക നടപടി എടുത്തില്ല എങ്കിൽ അതിന്റെ വിവരങ്ങൾ റിപ്പോർട്ടിംഗ് വർഷം 2019-2020

വകുപ്പിന്റെ പേര്	സെക്ഷൻ 20 (2) പ്രകാരം ഇൻഫർമേഷൻ കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്യുന്ന അച്ചടക്ക നടപടിയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ	ഇൻഫർമേഷൻ കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്വീകരിച്ച അച്ചടക്ക നടപടിയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ	സ്വീകരിച്ച മറ്റ് അച്ചടക്ക നടപടികൾ (വിവര കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നതൊഴികെ)
(1)	(2)	(3)	(4)
(കെ.എസ്.ബി.ബി)	ഇല്ല	ഇല്ല	ഇല്ല

പൊതു അധികാരികൾ ശേഖരിച്ച സംഗ്രഹച്ചെലവുകൾ, നിരക്കുകൾ റിപ്പോർട്ടിംഗ് വർഷം 2019-2020

വകുപ്പിന്റെ പേര്	ചെലവ് ശേഖരിച്ച വിഭാഗം 4 (4)	ഫീസ് ശേഖരിച്ച വകുപ്പ് 6 (1)	ഫീസ് ശേഖരിച്ച വകുപ്പ് 7 (1)	ഫീസ് ശേഖരിച്ച വിഭാഗം 7 (6)	ശേഖരിച്ച മറ്റ് നിരക്കുകൾ (വ്യക്തമാക്കുക)	ആകെ ശേഖരം
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
(കെ.എസ്.ബി.ബി)	-	110	-	-	-	110

Kerala State Biodiversity Board
(A Government of Kerala Undertaking)
Kowdiar Thiruvananthapuram Kerala
Statement of Affairs as at 31/03/2021

	Note	current period 31-03-2021	previous period 31-03-2020
I Source of Funds		1,40,51,389	29,88,729
1 Own Funds			
Capital Reserve	1	83	-
Surplus	2	24,68,437	19,06,192
2 Current liabilities		1,15,82,869	10,82,536
Government Grant balances	3	-22,86,060	-74,67,884
Funded Projects	4	1,23,97,697	70,99,803
Other current liabilities	5	14,71,232	14,50,617
II Application of Funds		1,40,51,389	29,88,729
1 Long Term Assets		37,083	37,063
Fixed Assets			
Tangible Assets	6	83	83
Long Term Loans and Advances	7	37,000	37,000
Deposits			
2 Current Assets		1,40,14,306	29,51,666
Cash and cash equivalents	8	1,37,69,665	25,02,025
Short-term loans and advances	9	2,44,641	4,49,641

The accompanying Notes form an integral part of these Financial Statements

Auditor's Report
As per our Report of even date

For and on behalf of the Board

For JVS & ASSOCIATES
Chartered Accountants
IN 0113245
R. VISHWANATHAN FCA
M. R. S. IITLIEB
Partners

[Signature]
Chairman

[Signature]
Member - Secretary

[Signature]
Finance Officer

Thiruvananthapuram
28.01.2022

Kerala State Biodiversity Board
(A Government of Kerala Undertaking)
Kowdiar Thiruvananthapuram Kerala
Income and Expenditure Account for the year ended 31/03/2021

	Note	Current period 31-03-2021	Previous Period 31-03-2020
I Income		1,04,27,667	75,56,723
1 Grant from Govt			
Govt 2406-02-110-59-31 (NP) Salary		1,02,33,332	54,26,648
Govt 2406-02-110-59-36 (NP) Non Salary		-	13,70,560
2 Other Income	10	1,64,945	7,59,452
3 Nominal value of grant funded assets			63
4 Interest Received		29,390	-
II Expenditure		98,57,692	74,83,752
Employee Expenses	11	77,40,389	58,28,984
Repairs and Maintenance, Upkeep	12	2,48,413	1,13,173
Utilities	13	8,82,830	8,85,113
Finance Costs	14	9,69,040	7,77,068
Depreciation	15	1,792	1,541
Exceptional Items	16	15,228	-1,22,127
Extraordinary Items			
III Surplus/ Deficit		5,69,975	72,971
IV Allocation		5,69,975	72,971
Transfer to Revenue Reserve		5,69,975	72,971

The accompanying Notes form an integral part of these Financial Statements

Auditor's Report
As per our Report of even date

For and on behalf of the Board

For JVS & ASSOCIATES
Chartered Accountants
IN 0113245
R. VISHWANATHAN FCA
M. R. S. IITLIEB
Partners

[Signature]
Chairman

[Signature]
Member - Secretary

[Signature]
Finance Officer

Thiruvananthapuram
28.01.2022

Kerala State Biodiversity Board

Kowdiar Thiruvananthapuram Kerala

Annexures to Accounts for the year ended 31/03/2021

Annexure 2 - Grant Accounts

	As at		Receipt		Transfer		Payment		As at			
	01-04-2020		Grants	Others	Total	Trf (IntraHead)	Trf (InterHead)	Utilized Revenue	Utilized Assets	unutilized grant refunded	Total	31-03-2021
1	GoK 3435-03-101-99 (Plan)	-74,67,884	7,04,86,860	-	7,04,86,860	27,840	-1,02,33,332	-3,12,67,932	-7,67,640	-2,30,63,972	-5,50,99,544	-22,86,060
	Plan Fund 02F- Agrobiodiversity	-84,11,328	5,00,00,000	-	5,00,00,000	27,840	-	-3,33,17,692	-3,70,246	-2,28,18,175	-5,65,06,113	-1,48,89,601
	Conservation	9,305	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,305
	GoK Plan	2,55,355	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,55,355
	Plan Fund PF 03/KS88-2011-2012	65,600	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65,600
	Coastal Conservation	57,487	-	-	-	-	-	-	-	-	-	57,487
	Unidentifiable credit by bank	-3,96,36,823	-	-	-	27,840	-	-3,33,17,692	-3,70,246	-2,28,18,175	-5,65,06,113	-3,96,08,983
	GoK Plan 2018 - 2019	3,08,10,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,08,10,000
	GoK Plan 2019 - 2020	5,00,00,000	-	-	5,00,00,000	-	-	-	-	-	-	5,00,00,000
	GoK Plan 2020 - 2021	27,748	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27,748
	Interest accrued on Plan Funds	9,43,444	-	-	-	-	-	58,61,749	-	-	58,61,749	68,05,193
2	State Biodiversity Fund	3,10,300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,10,300
	2011 - 2012 to 2013 - 2014	5,01,188	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,01,188
	2014 - 2015	5,04,265	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,04,265
	2015-2016	6,13,439	-	-	-	-	-	-24,881	-	-	-24,881	5,88,558
	2016-2017	3,61,258	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,61,258
	2017-2018	-13,02,006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-13,02,006
	2018 - 2019	-45,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-45,000
	2019-2020	-	-	-	-	-	-	-90,000	-	-	-90,000	-90,000
	2020-2021	-	-	-	-	-	-	59,76,630	-	-	59,76,630	59,76,630
	Disbursement returned	-	1,04,79,129	-	1,04,79,129	-	-1,02,33,332	-	-	-2,45,797	-2,45,797	-
3	GoK 2406-02-110-59-31 (NP) Salary	-	1,04,79,129	-	1,04,79,129	-	-1,02,33,332	-	-	-2,45,797	-2,45,797	-
	Trf to I&E Account	-	7,731	-	7,731	-	-	-	-7,731	-	-7,731	-
4	GoK 2406-02-110-59-36 (NP) Non Salary	-	7,731	-	7,731	-	-	-	-7,731	-	-7,731	-
	Trf to I&E Account	-	7,731	-	7,731	-	-	-	-7,731	-	-7,731	-
5	RKI Scheme	-	1,00,00,000	-	1,00,00,000	-	-	-38,11,989	-3,89,663	-	-42,01,652	57,98,348
	RKI 2020 Scheme - H/A 5475-00-115-94	-	1,00,00,000	-	1,00,00,000	-	-	-38,11,989	-3,89,663	-	-42,01,652	57,98,348

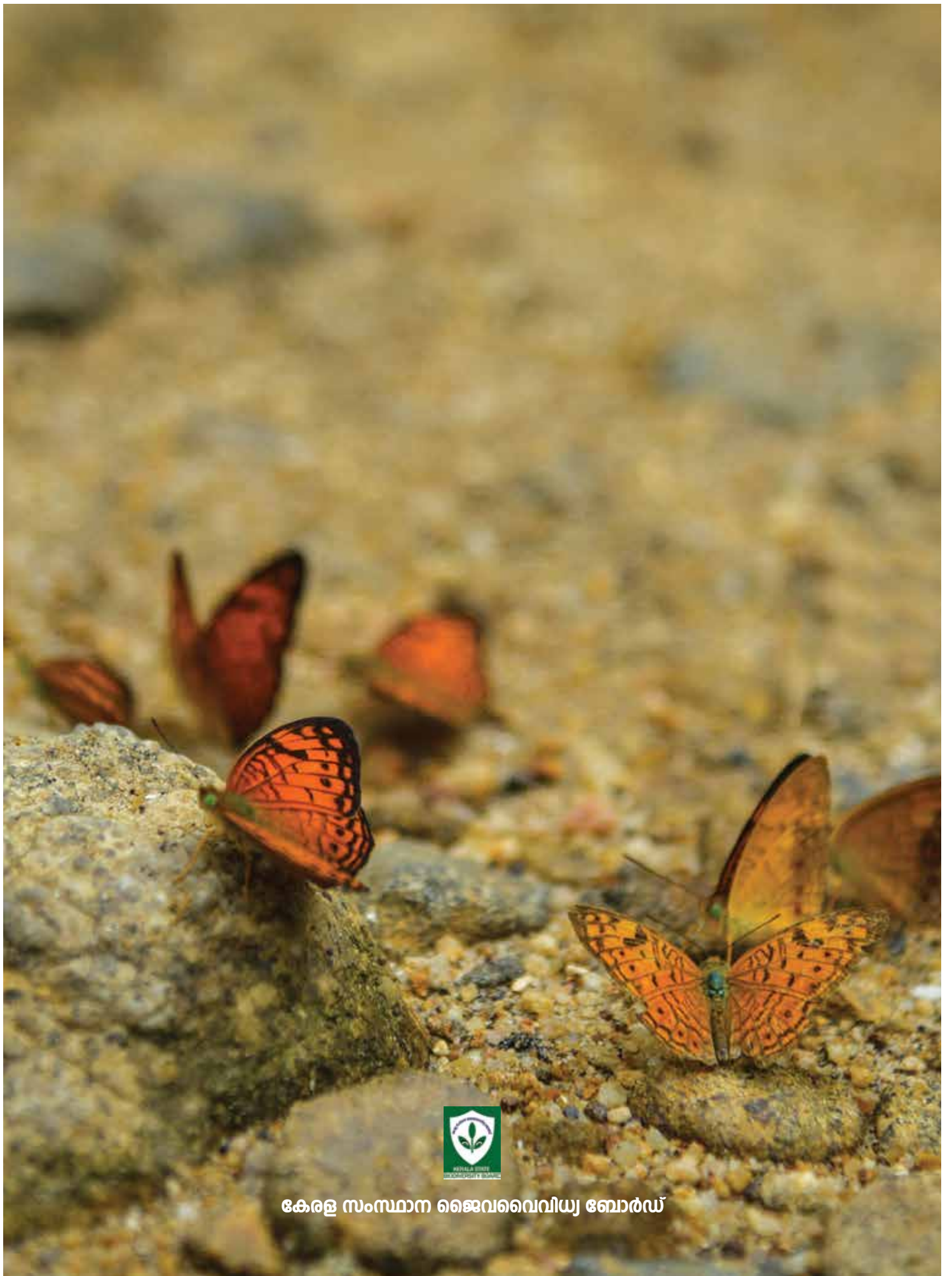
Kerala State Biodiversity Board

Kowdiar, Thiruvananthapuram Kerala
Annexures to Accounts for the year ended 31/03/2021
Annexure 4 - Funded Projects

	As at			Receipt			Payment			As at	
	01-04-2020	Funds received	Interest	Refund IN	Total	Utilised	Assets	Refund OUT	Total	31-03-2021	
1 DoECC	1	70,99,803	88,78,001	3,53,247	7,55,741	99,86,989	-34,95,001	-2,23,466	-9,70,628	-46,89,095	1,23,97,697
Canal Works 2015 - 2016	1	27,20,000	-	-	-	-	-	-	-	-	27,20,000
Gramavanam 2013 - 2014		25,00,000	-	-	-	-	-	-	-	-	25,00,000
		2,20,000	-	-	-	-	-	-	-	-	2,20,000
2 UNDP	1	19,86,371	-	39,712	39,712	-11,19,510	-1,40,516	-	-12,60,026	7,66,057	
GEF Munnar Landscape Project 2014 - 2015		-18,307	-	-	-	-	-	-	-	-	-18,307
GEF Munnar Landscape Project 2015 - 2016		2,23,952	-	-	-	-	-	-	-	-	2,23,952
GEF Munnar Landscape Project 2018 - 2019		8,55,621	-	-	-	-11,19,510	-1,40,516	-	-12,60,026	-4,04,405	
GEF Munnar Landscape Project 2019 - 2020		7,99,920	-	-	-	-	-	-	-	-	7,99,920
Interest Received		1,25,185	39,712	-	39,712	-	-	-	-	-	1,64,897
3 National Biodiversity Authority (NBA)	1	14,12,651	88,78,001	3,13,535	6,63,065	98,54,601	-16,74,606	-	-8,77,952	-25,52,558	87,14,694
Component Training Material and Printing (14 - 15)		20,726	-	-	-	-	-	-	-20,726	-20,726	-
Developing and Revamping of Website (14-15)		1,95,072	-	-	-	-	-	-1,95,072	-1,95,072	-1,95,072	-
Peer to Peer Learning (14-15)		56,484	-	-	-	-	-	-56,734	-56,734	-56,734	-250
Plan Fund from NBA		14,04,919	-	-	-	-	-	-	-	-	14,04,919
Thematic Expert Committee (14-15)		2,48,713	-	-	-	-	-1,38,308	-1,10,405	-2,48,713	-2,48,713	-
Printing of BMC Reports (14-15)		93,398	-	-	-	-	-80,563	-8,593	-89,156	-89,156	4,242
Benefit Sharing Component to Concerned BMC		77,52,666	-	-	77,52,666	-	-	-	-	-	77,52,666
NBA - Capacity Building		7,00,000	-	-	-	-	-89,881	-	-89,881	-89,881	6,10,119
NBA Fund (COP 11 engagement) 2018-19		-11,49,600	-	-	-	-	-	-	-	-	-11,49,600
NBA Fund (COP 11 engagement)-2019-20		24,665	-	-	-	-	-	-24,665	-24,665	-24,665	-
NBA Fund (COP 11 engagement)-2020-21		11,25,335	-	-	24,665	11,50,000	-10,83,607	-	-10,83,607	-10,83,607	66,393
NBC 2017 Fund from NBA		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NBA - Exposure Visit of PCCF & MS of APSBB		-50,349	-	-	54,690	54,690	-54,690	-	-54,690	-54,690	-
E-PBR - National Informatics Centre NBA		-3,23,804	-	-	50,349	50,349	-	-	-	-	-
PBR Monitoring Committee - Second Meeting		-	-	3,37,875	3,37,875	3,37,875	-14,071	-	-14,071	-14,071	-
LSG Biodiversity Conservation and Development		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
International Biodiversity Day		3,511	-	-	-	-	-	-	-	-	3,511
International Biodiversity Day 2020		-	-	1,95,486	1,95,486	1,95,486	-1,95,486	-	-1,95,486	-1,95,486	-
Integrating Biodiversity Conservation		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Biodiversity Award		-	-	-	-	-	-18,000	-	-18,000	-18,000	-
State level workshop on biodiversity action plan		-73,894	-	-	-	-	-	-	-	-	-73,894
Interest received		2,62,810	3,13,535	-	3,13,535	3,13,535	-	-4,61,757	-4,61,757	-4,61,757	1,14,588
4 Coastal Ecosystem Conservation 2011 - 2012	1	43,215	-	-	-	-	-	-	-	-	43,215
		43,215	-	-	-	-	-	-	-	-	43,215

	As at		Receipt			Payment			As at		
	01-04-2020	31-03-2021	Funds received	Interest	Refund IN	Total	Utilised	Assets	Refund OUT	Total	
5 Plan Fund EMA	1	31,907	-	-	-	-	-	-	-	-	31,907
		31,907									31,907
6 MoEF	1	23,631	-	-	-	-	-	-	-	-	23,631
WGEEP		23,631									23,631
7 National Medicinal Plants Board (NMPB)	1	8,82,028	-	-	-	-	-7,00,885	-	-	-7,00,885	1,81,143
NMPB 2014 - 2015		-2,44,702					-6,60,641	-	-	-6,60,641	-9,05,343
NMPB 2018 - 2019							-40,244	-	-	-40,244	-40,244
Resource Augmentation, Sustainable Harvesting and Value addition of medicinal plant resources through BMC		11,26,730									11,26,730
8 National Centre for Sustainable Coastal Mgt (NCSCM)	1	-	-	-	92,676	92,676	-	-	-92,676	-92,676	-
Preparation of DPR for Conservation of Sacred Grove					92,676	92,676			-92,676	-92,676	-
7 PCC 2020-21	1	-	-	-	-	-	-	-82,950	-	-82,950	-82,950
Project Coordination Cell								-82,950	-	-82,950	-82,950

കേരള സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്